

**Często zadawane pytania
Europejski Fundusz Dostosowania do
Globalizacji
dla Zwalnianych Pracowników
(EFG)
2021–2027**

Listopad 2021 r.

Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji dla Zwolnianych Pracowników (EFG)

Najczęstsze pytania

Zastrzeżenie prawne	6
Przydatne dokumenty	6
Formularz wniosku	6
Struktura sprawozdania końcowego i wytyczne (oświadczenie uzasadniające wydatki)	6
Terminy stosowne w odniesieniu do pracowników, którzy stracili pracę	6
1. WNIOSKODAWCY	6
1.1. Pytanie: Kto może ubiegać się o wsparcie z EFG?	6
1.2. Pytanie: Czy region lub inny organ może reprezentować państwo członkowskie w celu złożenia wniosku o wkład finansowy z EFG?	7
2. ZDARZENIA INICJUJĄCE	7
2.1. Pytanie: Czy państwa członkowskie muszą przedstawić dowody wskazujące na przyczynę zwolnień?	7
3. ZWOLNIENIA	7
3.1. Pytanie: Od kiedy zwolnienie można wliczać do minimalnej liczby 200 zwolnień wymaganej przez rozporządzenie w sprawie EFG?	7
3.2. Pytanie: Czy pracowników tymczasowych pracujących dla przedsiębiorstwa, w którym przeprowadza się redukcję etatów, można zaliczyć do łącznej liczby co najmniej 200 zwolnień?	8
3.3. Pytanie: Jakiego rodzaju osoby prowadzące działalność na własny rachunek można zaliczyć do łącznej liczby co najmniej 200 zwolnień?	8
3.4. Pytanie: EFG nie może zostać uruchomiony, jeżeli pracownicy sektora publicznego zostali zwolnieni w wyniku cięć budżetowych dokonanych przez państwo członkowskie. Czy ograniczenie to stosuje się również w przypadku pracowników zwolnianych z przedsiębiorstw, które dostarczają towary lub świadczą usługi publicznie finansowanym podmiotom dotkniętym cięciami budżetowymi?	8
3.5. Pytanie: Czy do łącznej liczby co najmniej 200 zwolnień można zaliczyć pracowników, którzy dobrowolnie przeszli na wcześniejszą emeryturę lub skorzystali z dobrowolnego zwolnienia?	9
3.6. Pytanie: W jaki sposób określa się lokalizację przedsiębiorstwa, jeżeli ma ono miejsca pracy w kilku regionach państwa członkowskiego?	9
3.7. Pytanie: W jaki sposób można połączyć wspólny wniosek przynajmniej dwóch państw członkowskich w przypadku gdy to samo zdarzenie prowadzi do zwolnień w więcej niż jednym państwie członkowskim?	9
3.8. Pytanie: Czy pracownicy zwolnieni z małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) mogą korzystać ze wsparcia z EFG?	10
3.9. Pytanie: Czy zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a) można przyznać pomoc z EFG pracownikom zwolnionym przez dostawców lub producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw głównego przedsiębiorstwa,	

nawet jeżeli nie złożono żadnego wniosku w odniesieniu do pracowników tego głównego przedsiębiorstwa?.....	10
3.10. Pytanie: Czy państwo członkowskie może uwzględnić zwolnienia w przedsiębiorstwach będących dostawcami, jeżeli ich działalność nie ograniczała się do współpracy z głównym przedsiębiorstwem, które jest przedmiotem wniosku o wkład finansowy EFG?.....	10
3.11. Pytanie: Czy przedsiębiorstwo i jego dostawcy należący do tego samego sektora działalności lub zlokalizowani w tym samym regionie NUTS2 mogą kwalifikować się do pomocy z EFG zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) lub c)?	11
3.12. Pytanie: Czy można złożyć wniosek na podstawie art. 4 ust. 2 lit. b) w przypadku, gdy wszystkie wspomniane przedsiębiorstwa należą do tej samej grupy przedsiębiorstw?.....	11
3.13. Pytanie: Co oznacza pojęcie „niewielkich rynków pracy” w art. 4 ust. 3?	11
3.14. Pytanie: Co na przykład można uznać za „wyjątkowe okoliczności” zgodnie z art. 4 ust. 4?	11
3.15. Pytanie: W art. 4 ust. 4 w odniesieniu do „wyjątkowych okoliczności” określono roczny pułap 15%. Dlaczego?	12
3.16. Pytanie: Czy okres dwunastu tygodni nie jest zbyt krótki, aby zebrać informacje dotyczące wszystkich pracowników, którym może przysługiwać pomoc z EFG?.....	12
3.17. Pytanie: Czy okres odniesienia, w ciągu którego ma miejsce 200 zwolnień, może być krótszy niż 4 miesiące lub 6 miesięcy?.....	12
3.18. Pytanie: Czy państwo członkowskie może złożyć wniosek przed upływem okresu odniesienia, który określiło we wniosku?.....	12
4. KWALIFIKUJĄCY SIĘ BENEFICJENCI.....	13
4.1. Pytanie: Co powinni zrobić poszczególni pracownicy lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, którzy chcą skorzystać ze wsparcia z EFG?	13
4.2. Pytanie: Czy pracownicy zwolnieni przed okresem odniesienia wynoszącym 4 miesiące lub 6 miesięcy lub po tym okresie mogą skorzystać z pomocy z EFG?.....	13
4.3. Pytanie: Czy zwolnieni pracownicy, którzy podjęli nową pracę, mogą być objęci działaniami szkoleniowymi (lub innymi) przez okres realizacji?	13
4.4. Pytanie: Zgodnie z art. 6, aby kwalifikować się do wsparcia z EFG, pracownicy muszą zostać zwolnieni (lub ich umowa o pracę musi wygasnąć i nie może zostać przedłużona). Czy mogą oni otrzymywać zasiłki dla bezrobotnych? Czy tego typu świadczenia wykluczą ich ze wsparcia z EFG, podczas gdy nadal będą bezrobotni?	13
4.5. Pytanie: Czy liczba pracowników uczestniczących w instrumentach może być większa niż liczba pracowników objętych pomocą?.....	14
4.6. Pytanie: Czy inne osoby niepracujące, oprócz tych wymienionych w art. 6 rozporządzenia w sprawie EFG, mogą skorzystać z pomocy EFG?	14
5. WNIOSKI: WYMOGI DOTYCZĄCE INFORMACJI	14
5.1. Pytanie: Czy jeżeli wniosek dotyczy kilku różnych regionów lub obszarów, należy opisać wszystkie, czy tylko te, które zostały najbardziej dotknięte problemami związanymi ze zwolnieniami?.....	14
5.2. Pytanie: Jakie informacje są wymagane na podstawie art. 8 ust. 7 lit. c) w odniesieniu do zaleceń określonych w unijnych ramach jakości na rzecz przewidywania zmian i restrukturyzacji?	14

5.3.	Pytanie: Jakie informacje są wymagane zgodnie z art. 8 ust. 7 lit. k) w odniesieniu do przestrzegania procedur konsultacji z partnerami społecznymi?	15
5.4.	Pytanie: Czy zindywidualizowane usługi, takie jak szkolenie lub doradztwo, można zlecić podmiotom wdrażającym, aby państwo członkowskie wykorzystywało część wkładu z EFG na płatności na rzecz takich organów?	15
5.5.	Pytanie: Kto analizuje wnioski i dostarczoną dokumentację w przypadku wniosku o finansowanie z EFG?	16
5.6.	Pytanie: Czy państwa członkowskie mogą skontaktować się ze służbami Komisji i omówić potencjalne wnioski lub wnioski będące w trakcie przygotowania?	16
5.7.	Pytanie: Jaką rolę odgrywają osoby wyznaczone do kontaktów w sprawie EFG w każdym państwie członkowskim?	16
6.	WNIOSKI: INSTRUMENTY	16
6.1.	Pytanie: Czy w rozporządzeniu określono instrumenty, które należy uwzględnić w skoordynowanym pakiecie zindywidualizowanych usług?	16
6.2.	Pytanie: Z ilu instrumentów składa się pakiet?	16
6.3.	Pytanie: Co oznacza pojęcie „działań w zakresie współpracy” występujące w art. 7 ust. 2 lit. a)?	17
7.	TERMIN I OKRES OBOWIĄZYWANIA.....	17
7.1.	Pytanie: Czy wydatki poniesione przed rozpoczęciem okresu realizacji stanowią wydatki kwalifikowalne?	17
7.2.	Pytanie: Czy długość okresu, w którym można udzielać wsparcia beneficjentowi, jest ograniczona – tj. czy w rozporządzeniu w sprawie EFG określono termin zakończenia okresu kwalifikowalności?.....	17
7.3.	Pytanie: Kiedy rozpoczyna się i kończy okres realizacji?	18
7.4.	Pytanie: Czy jeżeli beneficjent otrzymuje wsparcie finansowe z EFG na rozpoczęcie własnej działalności, może być ono wykorzystane w ciągu okresu wykraczającego poza okres realizacji wynoszący 24 miesiące?	18
7.5.	Pytanie: Czy można wykorzystać dofinansowanie z EFG poza 24-miesięcznym okresem realizacji działań, np. w przypadku pracowników uczestniczących w kursach wykraczających poza ten okres?	19
8.	BUDŻET I FINANSE.....	19
8.1.	Pytanie: Czy Parlament Europejski i Rada mogą odrzucić finansowanie z EFG, o które wnioskuje Komisja?	19
8.2.	Pytanie: Czy państwa członkowskie mogą w budżecie uwzględnić wydatki administracyjne jako część wniosku o wkład finansowy EFG?	19
8.3.	Pytanie: Czy jeżeli we wniosku o wsparcie z EFG przeznaczono środki na realizację działań w wysokości 4%, ale do czasu zakończenia realizacji projektu rzeczywiste wydatki wyniosą 7% ze względu na niższe niż przewidywane koszty działań, płatność końcowa w odniesieniu do kosztów realizacji działań zostanie obniżona do 4%?	19
8.4.	Pytanie: Przy wdrażaniu EFG obowiązkowo należy prowadzić działania komunikacyjne i działania w zakresie kontroli i audytu. Co się dzieje, jeżeli wymogi dotyczące działań komunikacyjnych i działań w zakresie kontroli i audytu zostały spełnione w niewystarczającym stopniu lub nie zostały w ogóle spełnione?	20

- 8.5. Pytanie: Od kiedy wydatki na realizację działań ujętych w budżecie stają się kwalifikowalne?.....20
- 8.6. Pytanie: Czy w ramach EFG można wspierać finansowo działania organu reprezentującego zwolnianych pracowników?20
- 8.7. Pytanie: Czy pakiet środków EFG może obejmować bierne środki ochrony socjalnej przyznawane pracownikom uwzględnionym we wniosku?20
- 8.8. Pytanie: Czy mogliby Państwo podać konkretne przykłady biernych środków ochrony socjalnej, które nie kwalifikują się do finansowania z EFG? ..21
- 8.9. Pytanie: Czy można wykorzystać środki finansowe z pakietu EFG do współfinansowania sprawozdania końcowego, które jest wymagane zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EFG?21
- 8.10. Pytanie: Czy wszystkie instrumenty stosowane w celu wsparcia pracowników muszą zostać opłacone w całości do zakończenia okresu realizacji?21
- 8.11. Pytanie: Czy państwa członkowskie mogą uwzględnić mikrokredyty na uruchamianie działalności gospodarczej jako część pakietu zindywidualizowanych usług?22
- 8.12. Pytanie: Czy pracownicy korzystający z mikrokredytów w ramach zindywidualizowanego pakietu środków z EFG mogą również otrzymać finansowanie za pośrednictwem innego unijnego systemu mikrokredytów? ..22
- 8.13. Pytanie: Czy we wniosku o wsparcie z EFG państwo członkowskie może oddzielić instrumenty, które mają być w pełni finansowane ze środków krajowych, od instrumentów, które mają być w pełni finansowane z EFG?22
- 8.14. Pytanie: Czy wniosek o wsparcie z EFG może obejmować prywatne współfinansowanie?22
- 8.15. Pytanie: Czy w okresie realizacji państwo członkowskie może dokonać realokacji kwot między pozycjami?22
- 8.16. Pytanie: Czy w trakcie realizacji można wprowadzić do budżetu nowe instrumenty?23
- 8.17. Pytanie: Co się stanie, jeżeli do końca etapu przedstawiania sprawozdań końcowych państwo członkowskie nie wykorzysta na pakiet instrumentów całej kwoty określonej we wniosku?23
- 8.18. Pytanie: Czy wkład z EFG może zostać częściowo lub w całości anulowany?23
- 8.19. Pytanie: Czy do współfinansowania z EFG kwalifikują się sprzęty używane jako urządzenia szkoleniowe, takie jak laptopy, projektory wideo lub aparaty fotograficzne?23
- 8.20. Pytanie: Czy w państwie członkowskim, w którym kształcenie jest „bezpłatne”, można uwzględnić średni koszt edukacji na mieszkańca?24
- 8.21. Pytanie: Czy do współfinansowania z EFG kwalifikują się instrumenty wdrożone poza UE lub poza państwem członkowskim, które złożyło wniosek o wsparcie z EFG?24
- 8.22. Pytanie: Czy do współfinansowania z EFG kwalifikują się instrumenty, których celem jest reintegracja zawodowa w innym państwie członkowskim lub w państwie niebędącym członkiem UE?24
- 8.23. Pytanie: Czy beneficjent, który otrzymuje wsparcie finansowe na rozpoczęcie własnej działalności, może również otrzymać na ten cel wsparcie finansowe z EFG?24
- 8.24. Pytanie: Beneficjent otrzymuje wsparcie finansowe na rozpoczęcie własnej działalności z różnych źródeł. Czy w takiej sytuacji łączna otrzymana przez

	niego kwota może przekroczyć maksymalną kwotę 22 000 euro określoną w rozporządzeniu w sprawie EFG?.....	25
9.	PROCEDURY I RAMY CZASOWE	25
9.1.	Pytanie: W jaki sposób można złożyć wniosek o współfinansowanie z EFG? ...	25
9.2.	Pytanie: Czy istnieje ostateczny termin złożenia wniosku?	25
9.3.	Pytanie: Jak dokładnie należy obliczać różne okresy, tj. miesiące i tygodnie przewidziane w rozporządzeniu w sprawie EFG, takie jak okres odniesienia, 12 tygodnie przed złożeniem wniosku, zakończenie fazy realizacji EFG lub data przedłożenia sprawozdania końcowego?	25
9.4.	Pytanie: Czy państwo członkowskie może dostarczyć dodatkowe informacje już po złożeniu wniosku o wsparcie z EFG?	26
9.5.	Pytanie: Ile czasu upływa od złożenia wniosku o wsparcie z EFG do wejścia w życie decyzji w sprawie finansowania?	26
9.6.	Pytanie: W jaki sposób państwo członkowskie jest informowane o terminach i obowiązkach po zatwierdzeniu wniosku?	28
9.7.	Pytanie: Jak wygląda procedura wyznaczania ekspertów, z którymi Komisja musi się skonsultować przed przyjęciem aktu delegowanego?	28
9.8.	Pytanie: Czy komitet ustanowiony zgodnie z art. 26 rozporządzenia w sprawie EFG ma taki sam skład jak grupa ekspertów, z którą Komisja musi się skonsultować przed przyjęciem aktu delegowanego?	29
10.	DOSTARCZANIE I UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI	29
10.1.	Pytanie: Jakich działań komunikacyjnych oczekuje się od państw członkowskich?.....	29
10.2.	Pytanie: Czy o pomocy z EFG wystarczy poinformować w miejscu, w którym stosowane są instrumenty finansowane z EFG?	30
10.3.	Pytanie: Czy możliwe jest przeprowadzenie oceny (badania skutków finansowanych środków) z wkładu finansowego z EFG zgodnie z art. 7 ust. 5? 30	
10.4.	Pytanie: Zgodnie z art. 7 ust. 5 działania w zakresie zarządzania i kontroli można finansować z pakietu EFG. Jakie mogą być konkretne przykłady takich instrumentów?	31
11.	ZARZĄDZANIE, AUDYT I OCENA.....	31
11.1.	Pytanie: Czy system zarządzania i kontroli EFG powinien być taki sam jak w przypadku funduszy strukturalnych?	31
11.2.	Pytanie: Czy państwa członkowskie mogą stosować do EFG inny system audytu niż system opracowany dla EFS+?	31
11.3.	Pytanie: Jaki jest cel ankiety dla beneficjentów zgodnie z art. 22 ust. 4?	31
11.4.	Pytanie: Jaką rolę odgrywają państwa członkowskie przy przeprowadzaniu ankiety dla beneficjentów?	32
11.5.	Pytanie: Jaką rolę odgrywają państwa członkowskie przy przeprowadzaniu ewaluacji EFG.	32
11.6.	Pytanie: Co oznacza komplementarność?	33
12.	SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ZAMKNIĘCIE	33
12.1.	Pytanie: Kiedy należy wysłać Komisji sprawozdanie końcowe?	33
12.2.	Pytanie: Jakie informacje należy zamieścić w sprawozdaniu końcowym i jakie są formalne wymogi?.....	33
12.3.	Pytanie: Jakie są zasady odnośnie do oświadczenia uzasadniającego wydatki finansowane z EFG (art. 20 ust. 1 lit. e))?	33

- 12.4. Pytanie: Czy niedostarczenie opinii audytowej do sprawozdania końcowego wiąże się z konsekwencjami?34
- 12.5. Pytanie: Jakie informacje mają być dostępne po zakończeniu danego przypadku?34
- 12.6. Pytanie: W jaki sposób Komisja zamyka wnioski o dofinansowanie z EFG?34

Zastrzeżenie prawne

https://ec.europa.eu/info/legal-notice_pl

Przydatne dokumenty

[Rozporządzenie \(UE\) 2021/691](#). Dz.U. L 153 z 3.5.2021, s. 48.

[Rozporządzenie \(UE\) 2021/1060](#). Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159.

Formularz wniosku

Wnioski o wsparcie z EFG składa się za pośrednictwem [SFC 2021](#) (systemu zarządzania funduszami w Unii Europejskiej).

Struktura sprawozdania końcowego i wytyczne (oświadczenie uzasadniające wydatki)

Sprawozdawczość w zakresie wyników końcowych odbywa się za pośrednictwem [SFC 2021](#).

Terminy stosowne w odniesieniu do pracowników, którzy stracili pracę

Uzgodniono, że nazwa funduszu (na lata 2021–2027) będzie brzmiała „Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji dla Zwolnianych Pracowników” (EFG). W tekście jest mowa o osobach „zwolnionych”. Chodzi o to, że pracownicy (już) stracili pracę w wyniku działań restrukturyzacyjnych na dużą skalę.

1. WNIOSKODAWCY

1.1. Pytanie: Kto może ubiegać się o wsparcie z EFG?

Odpowiedź: Wyłącznie państwa członkowskie. Inicjatywę w zakresie składania wniosków mogą podjąć zainteresowane strony, tj. przedstawiciele miejscowości lub regionów dotkniętych zwolnieniami, bądź zaangażowani partnerzy społeczni lub pracownicy. Wniosek musi być jednak złożony przez państwo członkowskie i podpisany przez osobę upoważnioną do reprezentowania państwa członkowskiego, gdyż państwo członkowskie składające wniosek gwarantuje współfinansowanie krajowe.

Przedstawicielami państw członkowskich mogą być właściwe ministerstwo lub stałe przedstawicielstwo państwa członkowskiego przy UE¹.

¹ Dane punktów kontaktowych w państwach członkowskich można znaleźć [na stronie internetowej EFG](#).

1.2. Pytanie: Czy region lub inny organ może reprezentować państwo członkowskie w celu złożenia wniosku o wkład finansowy z EFG?

Odpowiedź: Jest to możliwe, przy czym takie upoważnienie ze strony państwa członkowskiego musi być udokumentowane i udostępnione Komisji na żądanie. Państwo członkowskie składające wniosek nadal odpowiada za ten wniosek, nawet jeżeli upoważnia dany region do jego reprezentowania.

2. ZDARZENIA INICJUJĄCE

2.1. Pytanie: Czy państwa członkowskie muszą przedstawić dowody wskazujące na przyczynę zwolnień?

Odpowiedź: W latach 2014–2020 państwa członkowskie musiały wykazać, że zwolnienia były spowodowane globalizacją lub trwaniem światowego kryzysu gospodarczego. W latach 2021–2027 uruchomienie EFG nie wiąże się już jednak z konkretną przyczyną podjęcia działania restrukturyzacyjnego. Nie ma zatem potrzeby przeprowadzania szczegółowej analizy. Państwo członkowskie musi jednak przedstawić opis działań, które doprowadziły do zwolnień, a na poparcie muszą przedstawić dane pochodzące z uznanych i wiarygodnych źródeł.

Wykaz możliwych przyczyn przedstawiony w art. 2 ust. 2 jest niewyczerpujący i zawiera jedynie przykłady niektórych największych oczekiwanych wyzwań.

3. ZWOLNIENIA

3.1. Pytanie: Od kiedy zwolnienie można wliczać do minimalnej liczby 200 zwolnień wymaganej przez rozporządzenie w sprawie EFG?

Odpowiedź: w art. 5 rozporządzenia w sprawie EFG określono pięć możliwości wyboru terminu:

- (a) gdy pracodawca powiadamia na piśmie właściwy organ władzy publicznej o zamiarze zwolnienia grupowego lub
- (b) gdy pracodawca indywidualnie zawiadamia pracownika o zamiarze wypowiedzenia umowy o pracę; zwykle (lecz niekoniecznie) dokonuje się tego poprzez wręczenie wypowiedzenia lub
- (c) w chwili faktycznego rozwiązania umowy o pracę jej wygaśnięcia, tj. gdy pracownik rzeczywiście opuszcza miejsce pracy lub
- (d) na zakończenie wykonywania pracy przez pracownika tymczasowego na rzecz przedsiębiorstwa użytkownika lub
- (e) w przypadku osoby prowadzącej działalność na własny rachunek – od ustalonej zgodnie z prawem krajowym lub przepisami administracyjnymi daty zaprzestania działalności.

Wybierając pierwszą opcję, państwo członkowskie składające wniosek musi potwierdzić rzeczywistą liczbę dokonywanych zwolnień zanim służby Komisji zakończą ocenę spełnienia warunków koniecznych do przyznania wkładu finansowego.

Państwo członkowskie może połączyć kilka z powyższych opcji w tym samym wniosku, ale musi być jasne, która z tych pięciu dostępnych opcji liczenia zwolnień (lub ich kombinację) została zastosowana w odniesieniu do każdego przedsiębiorstwa przeprowadzającego zwolnienia.

3.2. Pytanie: Czy pracowników tymczasowych pracujących dla przedsiębiorstwa, w którym przeprowadza się redukcję etatów, można zaliczyć do łącznej liczby co najmniej 200 zwolnień?

Odpowiedź: Tak. W przypadku pracowników tymczasowych w tej sytuacji prawdopodobne jest, że agencja jest dostawcą (personelu) do głównego przedsiębiorstwa przeprowadzającego zwolnienia. Jeśli tak, pracowników tymczasowych można zaliczyć do minimalnej liczby 200 zwolnień, pod warunkiem że ich umowa z agencją została rozwiązana w wyniku zwolnień w przedsiębiorstwie. Należy wykazać wyraźny związek między tymi dwoma wydarzeniami.

W art. 5 lit. d) wskazano metodę obliczania zwolnień pracowników tymczasowych.

3.3. Pytanie: Jakiego rodzaju osoby prowadzące działalność na własny rachunek można zaliczyć do łącznej liczby co najmniej 200 zwolnień?

Odpowiedź: Jednym z przykładów takich kwalifikujących się osób prowadzących działalność na własny rachunek jest ogrodnik lub osoba myjąca okna w zamkniętym przedsiębiorstwie. Pracownicy ci świadczą zwykle usługi w sposób niezależny, ale na pełen etat, jeśli przedsiębiorstwo jest duże, i straciłoby pracę i musieliby zaprzestać działalności, jeśli przedsiębiorstwo nie potrzebowałoby już ich usług. Na regionalnym sektorowym poziomie kwalifikującą osobą jest osoba prowadząca działalność na własny rachunek w danym sektorze, która kończy działalność.

3.4. Pytanie: EFG nie może zostać uruchomiony, jeżeli pracownicy sektora publicznego zostali zwolnieni w wyniku cięć budżetowych dokonanych przez państwo członkowskie. Czy ograniczenie to stosuje się również w przypadku pracowników zwalnianych z przedsiębiorstw, które dostarczają towary lub świadczą usługi publicznie finansowanym podmiotom dotkniętym cięciami budżetowymi?

Odpowiedź: Zgodnie z art. 4 ust. 5 EFG nie może zostać uruchomiony, w przypadku gdy pracownicy sektora publicznego zostali zwolnieni w wyniku cięć w budżecie publicznym. W ramach EFG można jednak wspierać pracowników zwalnianych z przedsiębiorstw działających na rynku konkurencyjnym, które dostarczają towary lub świadczą usługi publicznie finansowanym podmiotom dotkniętym cięciami budżetowymi. To samo dotyczy osób prowadzących działalność na własny rachunek.

Jako przykład kwalifikujących się pracowników zwalnianych z przedsiębiorstw, które dostarczają towary lub świadczą usługi publicznie finansowanym podmiotom dotkniętym cięciami budżetowymi, można wskazać pracowników prywatnej stoczni prowadzącej działalność w zakresie statków wojskowych i obsługującej klientów z całego świata. Stocznia musi zlikwidować 280 miejsc pracy, po tym jak jej główny klient, krajowa marynarka wojenna, anulowała kilka zamówień na statki w wyniku cięć w budżecie publicznym. Zwolnienia te kwalifikują się do wsparcia. Stocznia ta nie świadczy usług publicznych, a sama nie jest uzależniona od wkładów z budżetu publicznego. Prowadzi działalność na rynku konkurencyjnym, na którym konkuruje ze stoczniami z całego świata, i sprzedaje produkty różnym klientom.

3.5. Pytanie: Czy do łącznej liczby co najmniej 200 zwolnień można zaliczyć pracowników, którzy dobrowolnie przeszli na wcześniejszą emeryturę lub skorzystali z dobrowolnego zwolnienia?

Odpowiedź: Pracowników przechodzących na wcześniejszą emeryturę lub korzystających z dobrowolnego zwolnienia można zaliczyć do łącznej liczby co najmniej 200 zwolnień, jeżeli złożyli oni wnioski w odpowiedzi na propozycję pracodawcy oraz jeżeli spełnione zostały pozostałe kryteria kwalifikowalności. Mogą oni również zostać objęci instrumentami współfinansowanymi z EFG w charakterze kwalifikujących się beneficjentów, jeżeli chcą skorzystać z nowych możliwości zatrudnienia.

3.6. Pytanie: W jaki sposób określa się lokalizację przedsiębiorstwa, jeżeli ma ono miejsca pracy w kilku regionach państwa członkowskiego?

Odpowiedź: W przypadku wniosku składanego na podstawie art. 4 ust. 2 lit. c) wszystkie zwolnienia muszą mieć miejsce w tym samym regionie. W przypadku wniosku składanego na podstawie art. 4 ust. 2 lit. b) bądź art. 4 ust. 3 lub art. 4 ust. 4 na podstawie art. 4 ust. 2 lit. b), zwolnienia liczy się w jednym regionie lub w dwóch sąsiadujących ze sobą regionach lub w więcej niż dwóch sąsiadujących regionach na [poziomie NUTS 2](#), pod warunkiem że w dwóch regionach łączna liczba pracowników zwolnionych lub osób, które zaprzestały prowadzenia działalności na własny rachunek, wynosi co najmniej 200. Dlatego ważne jest, aby prawidłowo określić region lub regiony, w których mają być brani pod uwagę pracownicy.

Kryterium, które należy zastosować przy obliczaniu liczby zwolnionych pracowników jest lokalizacja zwyczajowego miejsca pracy każdego pracownika w czasie, gdy pracownik ten został zwolniony. Przedsiębiorstwo mające siedzibę w stolicy państwa członkowskiego może zatem mieć oddziały w wielu regionach. Pracowników pracujących w tych oddziałach należy zaliczyć do regionu, w którym oddział ma siedzibę.

3.7. Pytanie: W jaki sposób można połączyć wspólny wniosek przynajmniej dwóch państw członkowskich w przypadku gdy to samo zdarzenie prowadzi do zwolnień w więcej niż jednym państwie członkowskim?

Odpowiedź: Jeżeli łączna liczba zwolnień w dwóch sąsiednich, tj. fizycznie przyległych regionach w dwóch państwach członkowskich, wynosi co najmniej 200 i zwolnienia te mają miejsce w tym samym dziale (tj. sektorze gospodarki) według klasyfikacji [NACE Rev. 2](#), można je połączyć w dwóch oddzielnych wnioskach zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia w sprawie EFG. Można zatem policzyć zwolnienia w obu regionach tak, by osiągnąć próg 200 zwolnień, ale instrumenty będą rozdzielone i wdrażane oddzielnie przez każde państwo członkowskie.

Zdarzenie, które może prowadzić do złożenia wniosku przez jedno państwo członkowskie zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie EFG (tj. min. 200 osób zwolnionych w danym przedsiębiorstwie w danym państwie członkowskim), może również prowadzić do zwolnień (np. wśród dostawców) w innym państwie członkowskim. Jeśli zwolnień tych jest mniej niż 200, mogą one być ewentualnie przedmiotem wniosku składanego na podstawie art. 4 ust. 3 lub art. 4 ust. 4, który odnosi się do niewielkich rynków pracy lub wyjątkowych okoliczności.

Wniosek może zostać przedstawiony przez jedno państwo członkowskie, nawet jeżeli inne zainteresowane państwo członkowskie zdecyduje się wniosku nie składać.

Państwa członkowskie składające wniosek muszą podać jasne informacje szczegółowe dotyczących związku między wszelkimi dwoma oddzielnymi wnioskami.

3.8. Pytanie: Czy pracownicy zwolnieni z małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) mogą korzystać ze wsparcia z EFG?

Odpowiedź: EFG może pomóc pracownikom zwolnionym z MŚP na cztery sposoby:

- na podstawie art. 4 ust. 2 lit. a) – jeżeli dane MŚP jest dostawcą lub producentem znajdującym się poniżej w łańcuchu dostaw dla przedsiębiorstwa przechodzącego proces restrukturyzacji, wówczas zwolnienia w MŚP mogą zostać włączone do wniosku złożonego przez państwo członkowskie.
- Art. 4 ust. 2 lit. b) i c) odnosi się w szczególności do MŚP w określonym sektorze w jednym regionie (lub w dwóch sąsiadujących ze sobą regionach) lub w różnych sektorach w jednym regionie.
- Na podstawie art. 4 ust. 3 lub 4 wniosek o wkład finansowy z EFG można złożyć w odniesieniu do „niewielkich rynków pracy” (np. odległych i słabo zaludnionych regionów lub obszaru geograficznie oddzielnego, takiego jak wyspa lub dolina górską) lub w „wyjątkowych okolicznościach” (gdy „nie wszystkie kryteria określone w art. 4 ust. 2 są spełnione, jeżeli zwolnienia mają ważny wpływ na zatrudnienie i lokalną gospodarkę”). Z tego przepisu mogą korzystać pracownicy zwolnieni przez MŚP.

3.9. Pytanie: Czy zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a) można przyznać pomoc z EFG pracownikom zwolnionym przez dostawców lub producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw głównego przedsiębiorstwa, nawet jeżeli nie złożono żadnego wniosku w odniesieniu do pracowników tego głównego przedsiębiorstwa?

Odpowiedź: Art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie EFG obejmuje zwolnienia w przedsiębiorstwie, u jego dostawców lub producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw. Państwa członkowskie mogą postanowić, że nie włączą zwolnień w głównym przedsiębiorstwie do swojego wniosku. W celu uzasadnienia wniosku o pomoc z EFG państwo członkowskie musi jednak wykazać, że zwolnienia u dostawców lub producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw wynikają z decyzji podjętych przez główne przedsiębiorstwo.

3.10. Pytanie: Czy państwo członkowskie może uwzględnić zwolnienia w przedsiębiorstwach będących dostawcami, jeżeli ich działalność nie ograniczała się do współpracy z głównym przedsiębiorstwem, które jest przedmiotem wniosku o wkład finansowy EFG?

Odpowiedź: Należy wykazać, że w swojej działalności dostawca w dużej mierze współpracował z przedsiębiorstwem dotkniętym istotnym działaniem restrukturyzacyjnym (główne przedsiębiorstwo), przez co zwolnienia u dostawcy wynikają z ograniczenia działalności głównego przedsiębiorstwa.

3.11. Pytanie: Czy przedsiębiorstwo i jego dostawcy należący do tego samego sektora działalności lub zlokalizowani w tym samym regionie NUTS2 mogą kwalifikować się do pomocy z EFG zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) lub c)?

Odpowiedź: W takim przypadku decyzję, czy bardziej korzystne dla zwolnionych pracowników będzie zastosowanie art. 4 ust. 2 lit. a), b) czy lit. c), podejmują państwa członkowskie, biorąc pod uwagę pozostałe warunki, w tym cztero- lub sześciomiesięczny okres odniesienia.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a) (czteromiesięczny okres odniesienia) wniosek może obejmować pracowników zwolnionych przez dostawców prowadzących taką samą działalność gospodarczą co działalność głównego przedsiębiorstwa (np. gdy wszyscy należą do sektora motoryzacyjnego) lub w innym sektorze (np. gdy przedsiębiorstwo świadczy usługi cateringowe na rzecz pracowników głównego przedsiębiorstwa). Podejście to nie uwzględniałoby położenia regionalnego przedsiębiorstw i można by je stosować na poziomie krajowym.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) (sześciomiesięczny okres odniesienia) dopuszcza się uwzględnienie w jednym wniosku kilku przedsiębiorstw należących do tego samego sektora działalności (według klasyfikacji NACE Rev. 2 na poziomie działów), jeżeli wszystkie mają siedziby w tym samym regionie lub w dwóch (lub pod pewnymi warunkami również w więcej niż dwóch) sąsiadujących regionach na poziomie NUTS 2.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. c) (czteromiesięczny okres odniesienia) dopuszcza się uwzględnienie w jednym wniosku kilku przedsiębiorstw zlokalizowanych w tym samym regionie na poziomie NUTS 2, nawet jeżeli należą one do różnych sektorów i nie łączą ich stosunki dostawca–producent znajdujący się poniżej w łańcuchu dostaw.

3.12. Pytanie: Czy można złożyć wniosek na podstawie art. 4 ust. 2 lit. b) w przypadku, gdy wszystkie wspomniane przedsiębiorstwa należą do tej samej grupy przedsiębiorstw?

Odpowiedź: Nie. Do celów składania wniosków o wkład finansowy z EFG przedsiębiorstwa należące do tej samej grupy przedsiębiorstw (tj. jednostki zależne) uważa się za jedno przedsiębiorstwo. Wniosek odnośnie do zwolnień w tej samej grupie przedsiębiorstw należy złożyć zgodnie z kryteriami określonymi w art. 4 ust. 2 lit. a).

3.13. Pytanie: Co oznacza pojęcie „niewielkich rynków pracy” w art. 4 ust. 3?

Odpowiedź: W rozporządzeniu nie zamieszczono definicji „niewielkiego rynku pracy”. Możliwe przykłady obejmują wyspy, doliny górskie lub regiony odległe i słabo zaludnione. Państwa członkowskie, które chcą wykorzystać to kryterium, muszą uzasadnić swoje stanowisko, że dany rynek pracy jest niewielki.

Państwo członkowskie musi określić, które kryteria nie są całkowicie spełnione, i przedstawić wniosek, który odpowiada normalnym kryteriom w możliwie największym stopniu.

3.14. Pytanie: Co na przykład można uznać za „wyjątkowe okoliczności” zgodnie z art. 4 ust. 4?

Odpowiedź: W rozporządzeniu nie doprecyzowano pojęcia „wyjątkowych okoliczności” i wyjaśnienie, dlaczego dane okoliczności są wyjątkowe, należy do państwa członkowskiego.

Korzystając z przewidzianego w rozporządzeniu odstępstwa dotyczącego wyjątkowych okoliczności, państwo członkowskie musi określić, które kryteria nie są całkowicie spełnione, i przedstawić wniosek, który odpowiada normalnym kryteriom w możliwie największym stopniu.

Za wyjątkowe okoliczności można uznać na przykład sytuację, w której państwo członkowskie złożyło wniosek zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) (zwolnienia w tym samym sektorze i regionie lub dwóch [pod pewnymi warunkami – w więcej niż dwóch] sąsiadujących regionach), natomiast w tym samym sektorze (w tym samym dziale według klasyfikacji [NACE Rev. 2](#)) nadal prowadzone są zwolnienia z tego samego powodu i w tym samym okresie w innym, niesąsiadującym regionie tego samego państwa członkowskiego. Taka sytuacja może na przykład mieć miejsce w przypadku wysp. We wniosku o pomoc z EFG można powołać się na występowanie wyjątkowych okoliczności na podstawie art. 4 ust. 4.

3.15. Pytanie: W art. 4 ust. 4 w odniesieniu do „wyjątkowych okoliczności” określono roczny pułap 15%. Dlaczego?

Odpowiedź: W rozporządzeniu nie doprecyzowano pojęcia „wyjątkowych okoliczności” i wyjaśnienie, dlaczego dane okoliczności są wyjątkowe, należy do państwa członkowskiego. Aby takie przypadki rzeczywiście były „wyjątkowe”, przeznaczane na nie środki ograniczono do 15% całkowitego rocznego budżetu EFG.

3.16. Pytanie: Czy okres dwunastu tygodni nie jest zbyt krótki, aby zebrać informacje dotyczące wszystkich pracowników, którym może przysługiwać pomoc z EFG?

Odpowiedź: W rozporządzeniu w sprawie EFG przewidziano okres dwunastu tygodni, aby państwa członkowskie mogły zebrać niezbędne informacje i złożyć wniosek. Na tym etapie wniosek powinien być możliwie najbardziej kompletny. Jeżeli Komisja wymaga dodatkowych informacji, państwo członkowskie ma piętnaście dni roboczych na przesłanie odpowiedzi (termin może zostać przedłużony o kolejnych dziesięć dni roboczych w odpowiednio uzasadnionym przypadku). Terminy te służą skróceniu czasu oczekiwania, aż zwolnieni pracownicy otrzymają wsparcie.

3.17. Pytanie: Czy okres odniesienia, w ciągu którego ma miejsce 200 zwolnień, może być krótszy niż 4 miesiące lub 6 miesięcy?

Odpowiedź: Tak. Okresy te są okresami maksymalnymi na potrzeby obliczania liczby zwolnień. Jeżeli próg 200 zwolnień został osiągnięty, a państwo członkowskie nie spodziewa się żadnych dalszych zwolnień, które należy uwzględnić, może ono podjąć decyzję o zastosowaniu krótszego okresu odniesienia. Dzięki temu zwolnieni pracownicy szybciej otrzymują wsparcie z EFG.

3.18. Pytanie: Czy państwo członkowskie może złożyć wniosek przed upływem okresu odniesienia, który określiło we wniosku?

Odpowiedź: Nie. Zgodnie z art. 8 ust. 1 państwa członkowskie przedstawiają wniosek w ciągu dwunastu tygodni od dnia, w którym spełnione zostały kryteria określone w art. 4 ust. 2, 3 lub 4. W związku z tym koniec okresu odniesienia musi nastąpić przed datą złożenia wniosku.

Możliwe jest jednak zastosowanie krótszego okresu odniesienia, jeżeli maksymalna długość nie jest wymagana do obliczania zwolnień, lub w celu skrócenia okresu 12 tygodni przewidzianego na przygotowanie wniosku.

4. KWALIFIKUJĄCY SIĘ BENEFICJENCI

4.1. Pytanie: Co powinni zrobić poszczególni pracownicy lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, którzy chcą skorzystać ze wsparcia z EFG?

Odpowiedź: Osoby te powinny skontaktować się z osobą wyznaczoną do kontaktów w sprawie EFG w danym państwie członkowskim, której dane znajdują się na [stronie internetowej EFG w części „Jak należy składać wnioski?”](#). Mogą się również zwrócić do związków zawodowych, publicznych służb zatrudnienia lub ich władz lokalnych lub regionalnych o skontaktowanie ich z osobą wyznaczoną do kontaktów w sprawie EFG.

4.2. Pytanie: Czy pracownicy zwolnieni przed okresem odniesienia wynoszącym 4 miesiące lub 6 miesięcy lub po tym okresie mogą skorzystać z pomocy z EFG?

Odpowiedź: Jak wskazano w art. 6, do osób kwalifikujących się do otrzymania pomocy z EFG mogą należeć zwalniani pracownicy i osoby prowadzące działalność na własny rachunek, które zaprzestały prowadzenia takiej działalności przed rozpoczęciem cztero- lub sześciomiesięcznego okresu odniesienia określonego w art. 4 lub po zakończeniu tego okresu, jeżeli:

(1) zostali zwolnieni w wyniku tego samego wydarzenia, które spowodowało zwolnienia w okresie odniesienia oraz

(2) zostali zwolnieni nie wcześniej niż sześć miesięcy przed rozpoczęciem okresu odniesienia lub później przed ostatnim dniem przed datą dokonania oceny i przyjęcia projektu wniosku dotyczącego decyzji przez Komisję (co następuje około 15 tygodni po dacie złożenia wniosku) lub w obu przypadkach.

4.3. Pytanie: Czy zwolnieni pracownicy, którzy podjęli nową pracę, mogą być objęci działaniami szkoleniowymi (lub innymi) przez okres realizacji?

Odpowiedź: Tak. Zwolniony pracownik pozostaje kwalifikującym się beneficjentem w całym okresie realizacji działań, nawet po tym, kiedy znajdzie nową pracę. Pracownik może zatem korzystać ze szkolenia lub otrzymywać wsparcie na założenie nowego przedsiębiorstwa nawet po tym, jak podejmie pracę w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Jeżeli pracownik traci pracę na nowo, nadal kwalifikuje się do pełnego zakresu oferowanych instrumentów w okresie realizacji działań.

4.4. Pytanie: Zgodnie z art. 6, aby kwalifikować się do wsparcia z EFG, pracownicy muszą zostać zwolnieni (lub ich umowa o pracę musi wygasnąć i nie może zostać przedłużona). Czy mogą oni otrzymywać zasiłki dla bezrobotnych? Czy tego typu świadczenia wykluczają ich ze wsparcia z EFG, podczas gdy nadal będą bezrobotni?

Odpowiedź: Jeżeli beneficjenci kwalifikują się zgodnie z warunkami określonymi w art. 6 rozporządzenia w sprawie EFG, mogą uzyskać pomoc z EFG. Wprawdzie w ramach samego EFG nie finansuje się zasiłków dla bezrobotnych, ale nie uniemożliwia on wypłacania przez państwo członkowskie takich zasiłków pracownikom, którzy korzystają ze wsparcia z EFG.

4.5. Pytanie: Czy liczba pracowników uczestniczących w instrumentach może być większa niż liczba pracowników objętych pomocą?

Odpowiedź: Tak. Pułap określa się na podstawie liczby kwalifikujących się pracowników.

Oznacza to, że liczba pracowników faktycznie uczestniczących w instrumentach może być większa niż liczba pracowników objętych pomocą (tj. liczba pracowników, którzy według pierwotnych oczekiwań mieli uczestniczyć w instrumentach). Liczba pracowników uczestniczących w instrumentach nie może jednak przekraczać liczby kwalifikujących się pracowników.

Całkowita kwota budżetu określona w decyzji w sprawie finansowania pozostaje bez zmian, nawet jeżeli liczba pracowników faktycznie uczestniczących w instrumentach jest wyższa niż oczekiwano.

4.6. Pytanie: Czy inne osoby niepracujące, oprócz tych wymienionych w art. 6 rozporządzenia w sprawie EFG, mogą skorzystać z pomocy EFG?

Odpowiedź: Nie. W latach 2014–2020 beneficjentami EFG mogła być również młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nieszkoląca się (młodzież NEET). Obecnie takie osoby nie kwalifikują się już do wsparcia z EFG, gdyż otrzymują odpowiedniejszą pomoc w ramach innych instrumentów, takich jak Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+).

5. WNIOSKI: WYMOGI DOTYCZĄCE INFORMACJI

5.1. Pytanie: Czy jeżeli wniosek dotyczy kilku różnych regionów lub obszarów, należy opisać wszystkie, czy tylko te, które zostały najbardziej dotknięte problemami związanymi ze zwolnieniami?

Odpowiedź: Państwo członkowskie musi przedstawić analizę oczekiwanego wpływu zwolnień, aby Komisja mogła ocenić, czy proponowane we wniosku instrumenty są realne, ukierunkowane i odpowiednie. W związku z tym to do państwa członkowskiego składającego wniosek należy przedstawienie wpływu zwolnień na danym obszarze przez opisanie najistotniejszych dla wniosku informacji, w szczególności dotyczących sposobu, w jaki na dany obszar wpłynęły zwolnienia, oraz przedstawienie alternatywnych możliwości zatrudnienia, jakie istnieją lub zostaną stworzone w danych regionach lub na danych obszarach.

5.2. Pytanie: Jakie informacje są wymagane na podstawie art. 8 ust. 7 lit. c) w odniesieniu do zaleceń określonych w unijnych ramach jakości na rzecz przewidywania zmian i restrukturyzacji?

Odpowiedź: We wniosku należy wskazać, w jaki sposób wdrożono dobre praktyki (zob. prawa kolumna w tabeli poniżej): należy przedstawić krótki opis wprowadzonych instrumentów (i ich harmonogram) i wskazać zaangażowane podmioty. Wnioskodawcy mogą również odnieść się do ewentualnych wymogów prawnych obowiązujących w danym państwie członkowskim, jeżeli takie środki są obowiązkowe.

Ramy jakości na rzecz przewidywania zmian i restrukturyzacji
Poszczególne podmioty i odnośne dobre praktyki

	ANTICIPATION OF CHANGE	MANAGEMENT OF RESTRUCTURING PROCESSES
COMPANIES, EMPLOYEES' REPRESENTATIVES SOCIAL PARTNERS AND SECTORAL ORGANISATIONS	Strategic monitoring of economic, business and market environment Mapping of jobs and skills needs Multiannual plan for jobs and skills Flexibility, training and career development measures targeted at individual workers Promote internal and external mobility Information, consultation and collective bargaining on above issues	Foster internal consensus through joint diagnosis Explore all possible options before contemplating redundancies Organise individual and personalised support for redundant employees Information, consultation and collective bargaining on above issues Involve external actors
INDIVIDUAL EMPLOYEES	Step up their capacity to collect the information needed to understand the situation; Review their skills and update their career orientations; Strengthen their employability and mobility and make professional transitions that are feasible; Exercise their right to education and training and accept the corresponding obligations	Seek information on company strategy Explore possible action to avoid being made redundant Use individual and personalised support
NATIONAL AND REGIONAL AUTHORITIES	Develop forecasting and foresight tools covering jobs and skills and exchange of labour-market information Reinforce ALMP, promote qualification plans and counselling services, give financial support Promote cooperation between actors and risk mutualisation Develop frameworks favouring professional transitions Strategic monitoring of economic, business and market environment Mapping of jobs and skills needs Multiannual jobs and skills plan	Collect data on dismissals, monitor the impact of restructuring, support early-warning systems Reinforce public employment services, establish outplacement programmes, promote job creation Support local mobility platforms, mobility through allowances, and financially vulnerable groups Promote partnerships and coordinate the use of Structural Funds Early-warning systems, convene meetings of actors for joint diagnosis Mobile reconversion units, promote attractiveness and job creation Support training and mobility measures

Źródło: [COM\(2013\) 882 Final](#)

5.3. Pytanie: Jakie informacje są wymagane zgodnie z art. 8 ust. 7 lit. k) w odniesieniu do przestrzegania procedur konsultacji z partnerami społecznymi?

Odpowiedź: Państwo członkowskie powinno potwierdzić, że odbyły się konsultacje z beneficjentami objętymi pomocą, ich przedstawicielami lub partnerami społecznymi, oraz podać terminy i szczegóły tych konsultacji. Komisję interesują przede wszystkim konsultacje dotyczące pakietu instrumentów, które mają być współfinansowane z EFG. Należy wskazać również inne zainteresowane strony, takie jak władze lokalne i regionalne, zaznaczając, w jaki sposób są lub będą zaangażowane.

Należy pamiętać, że ten wymóg dotyczy informacji wymaganych na podstawie art. 8 ust. 7 lit. c).

5.4. Pytanie: Czy zindywidualizowane usługi, takie jak szkolenie lub doradztwo, można zlecić podmiotom wdrażającym, aby państwo członkowskie wykorzystywało część wkładu z EFG na płatności na rzecz takich organów?

Odpowiedź: Tak. Zindywidualizowane usługi mogą być świadczone przez specjalne podmioty wdrażające takie jak instytucje szkoleniowe. Podmioty te należy wymienić w sprawozdaniu końcowym. W celu zachowania ścieżki audytu wybrany podmiot musi wraz ze swoimi fakturami przechowywać wykaz pracowników, dla których świadczył usługi, i dat świadczenia tych usług.

5.5. Pytanie: Kto analizuje wniosek i dostarczoną dokumentację w przypadku wniosku o finansowanie z EFG?

Odpowiedź: Analizę przeprowadza Komisja Europejska. Następnie Komisja przyjmuje wniosek o finansowanie i przedstawia go władzy budżetowej (tj. Parlamentowi Europejskiemu i Radzie), która zatwierdza albo odrzuca wniosek Komisji.

5.6. Pytanie: Czy państwa członkowskie mogą skontaktować się ze służbami Komisji i omówić potencjalne wnioski lub wnioski będące w trakcie przygotowania?

Odpowiedź: Tak, Komisja zdecydowanie zachęca państwa członkowskie do konsultowania się z jej służbami przed przygotowaniem lub w trakcie przygotowywania przez nie wniosków. Konsultacje takie leżą zarówno w interesie państwa członkowskiego, jak i Komisji, i pomagają w skróceniu czasu przetwarzania i zatwierdzania wniosków.

Konsultacje na etapie początkowym oraz wymiana opinii dotyczących wykonalności w danym przypadku i pierwszych projektów wniosków mogą pomóc państwom członkowskim w przygotowaniu formalnego wniosku zawierającego wymagane przez Komisję informacje.

Kontakt: EMPL-EGF@ec.europa.eu

5.7. Pytanie: Jaką rolę odgrywają osoby wyznaczone do kontaktów w sprawie EFG w każdym państwie członkowskim?

Odpowiedź: Osoby wyznaczone do kontaktów to krajowi koordynatorzy ds. EFG w swoich krajach. Są one pierwszym punktem informacyjnym, do którego zwraca się zainteresowana strona z zapytaniem o wnioski o finansowanie z EFG przedstawione przez dane państwo członkowskie. Osoby wyznaczone do kontaktów stanowią formalnie uznaną [grupe ekspertów](#), której posiedzenia odbywają się dwa razy w roku i której celem jest pomaganie państwom członkowskim we wdrażaniu rozporządzenia w sprawie EFG.

6. WNIOSKI: INSTRUMENTY

6.1. Pytanie: Czy w rozporządzeniu określono instrumenty, które należy uwzględnić w skoordynowanym pakiecie zindywidualizowanych usług?

Odpowiedź: Tak. Chociaż decyzję o tym, które instrumenty zostaną uwzględnione w pakiecie zindywidualizowanych usług, podejmuje państwo członkowskie składające wniosek, przy opracowywaniu pakietu instrumentów należy wziąć pod uwagę element przekrojowy.

Takim elementem przekrojowym jest rozpowszechnianie umiejętności wymaganych w cyfrowej epoce przemysłowej i w zasobooszczędnej gospodarce. Konieczność i poziom szkoleń należy dostosować do kwalifikacji i kompetencji beneficjentów. Tym samym to państwo członkowskie decyduje, jak najlepiej zapewnić te umiejętności.

6.2. Pytanie: Z ilu instrumentów składa się pakiet?

Odpowiedź: W rozporządzeniu nie określono liczby instrumentów w pakiecie. Wiadomo jednak, że pakietu nie stanowi pojedynczy instrument ani pojedyncza

usługą. Instrumenty stanowią pakiet, jeżeli beneficjent ma do wyboru kilka usług (co najmniej dwie).

6.3. Pytanie: Co oznacza pojęcie „działań w zakresie współpracy” występujące w art. 7 ust. 2 lit. a)?

Odpowiedź: Przez określenie „działania w zakresie współpracy” rozumie się zakładanie spółdzielni.

7. TERMIN I OKRES OBOWIĄZYWANIA

7.1. Pytanie: Czy wydatki poniesione przed rozpoczęciem okresu realizacji stanowią wydatki kwalifikowalne?

Odpowiedź: Tak. Wydatki stają się kwalifikowalne od dnia, w którym państwo członkowskie rozpoczyna działania w celu realizacji EFG lub rozpoczyna świadczenie pracownikom objętym zwolnieniami zindywidualizowanych usług ujętych w budżecie i opisanych w (przyszłym) wniosku do Komisji, pod warunkiem że takie daty określono we wniosku. Datą rozpoczęcia może zatem być dowolny termin począwszy od sześciu miesięcy przed okresem odniesienia. W praktyce zawsze wypada on przed datą wejścia w życie decyzji w sprawie przyznania wkładu finansowego (decyzja Komisji w sprawie finansowania).

Do momentu podjęcia przez władzę budżetową UE (tj. Radę i Parlament Europejski) pozytywnej decyzji w sprawie wniosku całe ryzyko związane z wydatkami ponosi jednak państwo członkowskie składające wniosek. Na swój wniosek państwa członkowskie będą informowane z wyprzedzeniem o przewidywanej dacie przyjęcia.

7.2. Pytanie: Czy długość okresu, w którym można udzielać wsparcia beneficjentowi, jest ograniczona – tj. czy w rozporządzeniu w sprawie EFG określono termin zakończenia okresu kwalifikowalności?

Odpowiedź: Tak. Czas trwania wsparcia z EFG jest ograniczony w przedmiotowym rozporządzeniu, w którym stwierdza się, że wkład z EFG powinien być wykorzystany w terminie 24 miesiące od dnia wejścia w życie decyzji w sprawie przyznania wkładu finansowego (art. 14 ust. 2).

Instrumenty można kontynuować po upływie tego 24-miesięcznego okresu, ale nie można ich już współfinansować z EFG. Środki na działania świadczone w 24-miesięcznym okresie muszą być wypłacone, zanim Komisji zostanie przedłożone sprawozdanie końcowe (7 miesięcy po zakończeniu okresu realizacji).

W wyjątkowych przypadkach, gdy beneficjent rozpoczyna kształcenie lub szkolenie trwające co najmniej dwa lata, opłaty (wyłącznie) za takie zajęcia mogą być objęte współfinansowaniem z EFG do dnia, w którym upływa termin przedstawienia sprawozdania końcowego, o którym mowa w art. 20, pod warunkiem że opłaty te zostały uiszczone przed terminem sprawozdania końcowego. Więcej informacji na temat tego przepisu można znaleźć w odpowiedzi na pytanie **7.5**.

Rozporządzenie w sprawie EFG nie dopuszcza przedłużenia daty granicznej.

W rozporządzeniu jest mowa o specjalnych ograniczeniach w czasie instrumentach, tj. różnego rodzaju dodatkach i zachętach, które również mogą stanowić element skoordynowanego pakietu instrumentów, ale nie mogą przekraczać 35 % łącznych

kosztów takiego pakietu. Sformułowanie „ograniczone w czasie” odnosi się do faktu, że instrumenty określone w art. 7 ust. 2 lit. b) są uzależnione od aktywnego udziału w uwzględnionych w pakiecie instrumentach określonych w art. 7 ust. 2 lit. a).

7.3. Pytanie: Kiedy rozpoczyna się i kończy okres realizacji?

Odpowiedź: Zgodnie z art. 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EFG okres realizacji może rozpocząć się:

- w dniu wejścia w życie decyzji w sprawie przyznania wkładu finansowego z EFG (decyzja podjęta przez Parlament Europejski i Radę), lub
- wcześniej, tj. we wskazanych we wniosku terminach, w których państwo członkowskie rozpoczyna ponoszenie wydatków określonych we wniosku. Państwo członkowskie rozpoczyna ponoszenie wydatków określonych we wniosku nawet przed jego przedłożeniem; tak odbywa się to zazwyczaj.

Wszelkie wydatki poniesione przed wybraną datą są niekwalifikowalne.

Należy pamiętać, że państwo członkowskie składające wniosek ponosi wszystkie wydatki na własne ryzyko do czasu wydania pozytywnej decyzji w sprawie wniosku przez władzę budżetową UE (tj. Parlament Europejski i Radę).

W praktyce długość okresu realizacji może się różnić: jeżeli okres ten rozpoczyna się w dniu wejścia w życie decyzji w sprawie przyznania wkładu finansowego, wówczas wynosi on dokładnie 24 miesiące. Jeżeli państwo członkowskie składające wniosek rozpoczyna ponoszenie niektórych planowanych wydatków przed wejściem w życie decyzji w sprawie przyznania wkładu finansowego, rzeczywisty okres realizacji może być dłuższy niż 24 miesiące (tj. wynosi on 24 miesiące, do których dolicza się czas upływający między rozpoczęciem ponoszenia wydatków a podjęciem decyzji w sprawie przyznania wkładu finansowego w EFG).

7.4. Pytanie: Czy jeżeli beneficjent otrzymuje wsparcie finansowe z EFG na rozpoczęcie własnej działalności, może być ono wykorzystane w ciągu okresu wykraczającego poza okres realizacji wynoszący 24 miesiące?

Odpowiedź: Wsparcie finansowe w przypadku działalności na własny rachunek, uruchamiania działalności gospodarczej lub przejmowania działalności przez pracowników nie może przekraczać 22 000 euro na osobę. W swoich wnioskach państwa członkowskie określają warunki, które beneficjenci będą musieli spełnić przed otrzymaniem wkładu finansowego (w każdym przypadku nowa działalność gospodarcza musi rozpocząć się przed końcem okresu realizacji). Jeżeli wkład finansowy zostanie w pełni wypłacony przed rozpoczęciem działalności, beneficjenci końcowi mogli w dalszym ciągu korzystać z tych środków po zakończeniu okresu realizacji. W przypadku gdy wsparcie finansowe jest wypłacane ex post, stosuje się przepisy określone w pytaniu **8.10**.

Do celów kontroli EFG musi zostać udokumentowana jedynie faktyczna wypłata środków beneficjentowi końcowemu. Audytorzy krajowi mogą skontaktować się z beneficjentem, aby dowiedzieć się, czy fundusze zostały wykorzystane w uzgodnionym terminie oraz do celów, na które zostały przyznane.

7.5. Pytanie: Czy można wykorzystać dofinansowanie z EFG poza 24-miesięcznym okresem realizacji działań, np. w przypadku pracowników uczestniczących w kursach wykraczających poza ten okres?

Odpowiedź: Nie, z jednym wyjątkiem: opłaty za kształcenie lub szkolenie trwające co najmniej dwa lata kwalifikują się do dnia, w którym upływa termin przedstawienia sprawozdania końcowego, pod warunkiem że takie opłaty zostały uiszczone przed wspomnianą datą. Wyklucza to wszelkie inne wydatki związane z zajęciami, takie jak opłaty za książki lub transport. Po drugie, jeśli termin złożenia sprawozdania końcowego przypada w okresie nauczania (np. podczas semestru lub trymestru) lub jeśli należy uiszczyć zapłatę za ten okres w całości, wówczas tylko ta część opłaty, która odnosi się do okresu przed datą sprawozdania końcowego, jest proporcjonalnie kwalifikowalna. Ma to zastosowanie do wszystkich beneficjentów, którzy podejmują działania w zakresie kształcenia lub szkolenia trwające co najmniej dwa lata, niezależnie od czasu trwania zajęć, które beneficjent już rozpoczął, tj. stosuje się to również do tych, którzy dopiero rozpoczęli takie zajęcia.

8. BUDŻET I FINANSE

8.1. Pytanie: Czy Parlament Europejski i Rada mogą odrzucić finansowanie z EFG, o które wnioskuje Komisja?

Odpowiedź: Tak. Parlament Europejski i Rada mogą przyjąć albo odrzucić wniosek Komisji. W praktyce jak dotąd tylko jeden wniosek przedstawiony władzy budżetowej został odrzucony, ale stawiano pytania dotyczące większości z nich.

8.2. Pytanie: Czy państwa członkowskie mogą w budżecie uwzględnić wydatki administracyjne jako część wniosku o wkład finansowy EFG?

Odpowiedź: Tak. Art. 7 ust. 5 rozporządzenia w sprawie EFG stanowi, że państwa członkowskie mogą ująć w proponowanym budżecie zarówno skoordynowany pakiet zindywidualizowanych usług, jaki i działania na rzecz realizacji tego pakietu, tj. działania przygotowawcze, działania w zakresie zarządzania, działania informacyjne i promocyjne oraz działania w zakresie kontroli i sprawozdawczości.

Do wszystkich tych pozycji ma zastosowanie ten sam poziom współfinansowania. Rozsądna wielkość procentowa w przypadku działań wykonawczych powinna wynosić około 4 % całkowitego budżetu, zgodnie z [przepisami EFS+](#). Nieco wyższy odsetek może być dopuszczalny, jeżeli zostanie to należycie uzasadnione przez państwo członkowskie. Wniosek musi zawierać szczegółowe informacje na temat proponowanych wydatków administracyjnych. Zarówno działania komunikacyjne, jak i działania w zakresie kontroli i audytu są obowiązkowe we wdrażaniu EFG, oczekuje się zatem, że wniosek będzie zawierał odpowiednie kwoty w każdej z tych pozycji lub wyjaśnienie, że takie wydatki ponoszone są z budżetu państwa.

8.3. Pytanie: Czy jeżeli we wniosku o wsparcie z EFG przeznaczono środki na realizację działań w wysokości 4%, ale do czasu zakończenia realizacji projektu rzeczywiste wydatki wyniosą 7% ze względu na niższe niż przewidywane koszty działań, płatność końcowa w odniesieniu do kosztów realizacji działań zostanie obniżona do 4%?

Odpowiedź: Nie. Koszty realizacji EFG zostały uzgodnione w decyzji wykonawczej Komisji. Kwalifikowalne wydatki na wdrożenie pakietu EFG przedstawionego w sprawozdaniu końcowym zostaną przyjęte, ale zwiększenie odsetka wydatków

administracyjnych w ramach ogólnego sprawozdania końcowego musi zostać należycie wyjaśnione i uzasadnione.

8.4. Pytanie: Przy wdrażaniu EFG obowiązkowo należy prowadzić działania komunikacyjne i działania w zakresie kontroli i audytu. Co się dzieje, jeżeli wymogi dotyczące działań komunikacyjnych i działań w zakresie kontroli i audytu zostały spełnione w niewystarczającym stopniu lub nie zostały w ogóle spełnione?

Odpowiedź: W przypadku niewystarczającego spełnienia wymogów dotyczących działań komunikacyjnych i działań w zakresie kontroli i audytu mogą zostać zastosowane stawki ryczałtowe korekt finansowych, w szczególności w ramach kontroli na miejscu przeprowadzanych przez służby audytowe Komisji.

8.5. Pytanie: Od kiedy wydatki na realizację działań ujętych w budżecie stają się kwalifikowalne?

Odpowiedź: Wydatki na realizację działań takich jak prace przygotowawcze lub gromadzenie danych stają się kwalifikowalne od dnia, w którym państwo członkowskie ponosi te wydatki. Nawet jeśli pozycje te są realizowane przed złożeniem wniosku, od samego początku należy gromadzić możliwe do skontrolowania dowody. Najwcześniejszym możliwym terminem takich wydatków jest data pierwszego ogłoszenia zbliżających się zwolnień (np. za pośrednictwem komunikatu prasowego wydanego przez przedsiębiorstwo, w którym dochodzi do zwolnień).

Dzień, w którym państwo członkowskie po raz pierwszy ponosi wydatki administracyjne należy wskazać we wniosku; data ta wspomniana jest we wniosku Komisji oraz decyzji w sprawie finansowania. Wydatki poniesione przed tą datą nie będą kwalifikowalne.

8.6. Pytanie: Czy w ramach EFG można wspierać finansowo działania organu reprezentującego zwolnianych pracowników?

Odpowiedź: Tak. O ile takie działania są bezpośrednio związane z pomocą zwolnionym pracownikom w konkretnym przypadku finansowania z EFG, są one kwalifikowalne, a nawet mile widziane. Wsparcie takie mogłoby również obejmować ustanowienie komitetu monitorującego w celu koordynacji realizowanych instrumentów objętych wnioskiem EFG. Takie działania mogą stanowić instrumenty same w sobie lub też mogłyby zostać włączone do pozycji „zarządzanie” w tabeli finansowej. Szczegóły należy opisać we wniosku.

8.7. Pytanie: Czy pakiet środków EFG może obejmować bierne środki ochrony socjalnej przyznawane pracownikom uwzględnionym we wniosku?

Odpowiedź: Nie. Art. 7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EFG stanowi, że EFG nie może współfinansować biernych środków ochrony socjalnej. Środki te obejmują zasiłki dla bezrobotnych, które nie są wyraźnie powiązane z aktywnymi środkami, a także wcześniejsze emerytury.

Art. 7 ust. 3 stanowi również, że pakiet instrumentów EFG może obejmować specjalne ograniczone w czasie instrumenty, takie jak dodatki na poszukiwanie pracy, skierowane do pracodawców zachęty do zatrudniania, dodatki na koszty przeniesienia, świadczenia dla opiekunów i świadczenia z tytułu opieki nad dzieckiem lub dodatki na koszty utrzymania oraz dodatki szkoleniowe. Kwalifikowalność środków ograniczonych

w czasie uzależniona jest od uczestnictwa beneficjenta w aktywnych środkach w okresie, za który wypłacany jest dodatek.

Zgodnie z art. 7 ust. 2, dodatki i zachęty (tj. jakiekolwiek bezpośrednie płatności na rzecz beneficjenta lub pracodawcy, poza tymi przeznaczonymi na tworzenie przedsiębiorstw, które to płatności podlegają odrębnemu ograniczeniu kwotowemu) nie mogą przekroczyć 35% całości kosztów skoordynowanego pakietu zindywidualizowanych usług. Odsetek ten ma również zastosowanie do danych przedstawionych w sprawozdaniu końcowym.

8.8. Pytanie: Czy mogliby Państwo podać konkretne przykłady biernych środków ochrony socjalnej, które nie kwalifikują się do finansowania z EFG?

Odpowiedź: Nie kwalifikują się do wsparcia biernych środków ochrony socjalnej środki wypłacane pracownikowi niezależnie od tego, czy aktywnie przygotowuje się do podjęcia nowej pracy. Obejmują one utrzymanie dochodu osób bezrobotnych i jego wsparcie niezależnie od uczestnictwa pracownika w instrumentach współfinansowanych z EFG, jak i świadczenia w ramach wcześniejszej emerytury.

8.9. Pytanie: Czy można wykorzystać środki finansowe z pakietu EFG do współfinansowania sprawozdania końcowego, które jest wymagane zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EFG?

Odpowiedź: Tak. Wszystkie wydatki administracyjne są kwalifikowalne do upływu terminu złożenia sprawozdania końcowego. Z tego powodu w decyzji w sprawie finansowania dla tych pozycji ustalono inny termin.

8.10. Pytanie: Czy wszystkie instrumenty stosowane w celu wsparcia pracowników muszą zostać opłacone w całości do zakończenia okresu realizacji?

Odpowiedź: Działania jako takie muszą mieć miejsce w okresie realizacji. Zaległe rachunki mogą zostać zapłacone po tym okresie, lecz przed upływem terminu złożenia sprawozdania końcowego (siedem miesięcy po zakończeniu okresu realizacji).

W przypadku gdy wsparcie finansowe w przypadku działalności na własny rachunek, uruchamiania działalności gospodarczej oraz przejmowania działalności przez pracowników jest dokonywane *ex post*, tj. gdy płatność stanowi zwrot poniesionych kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej w okresie realizacji, wsparcie finansowe może zostać wypłacone w ciągu siedmiu miesięcy od zakończenia okresu realizacji, jak wyjaśniono w poprzednim ustępie. Jeżeli wsparcie finansowe zostanie w pełni wypłacone przed rozpoczęciem działalności, kwota kwalifikowalna musi zostać wypłacona beneficjentowi przed zakończeniem okresu realizacji.

Koszty powstałe po zakończeniu okresu realizacji nie mogą być współfinansowane przez EFG, z wyjątkiem działań w zakresie kształcenia lub szkolenia trwających dłużej niż dwa lata, w przypadku których opłaty za nie (bez dodatkowych kosztów) również kwalifikują się do terminu złożenia sprawozdania końcowego. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w odpowiedzi na pytanie **7.5**.

8.11. Pytanie: Czy państwa członkowskie mogą uwzględnić mikrokredyty na uruchamianie działalności gospodarczej jako część pakietu zindywidualizowanych usług?

Odpowiedź: Finansowanie mikrokredytów jest kwalifikowalne, lecz w praktyce ograniczone. Przykłady obejmują płatność odsetek od mikrokredytów zaciągniętych w okresie realizacji EFG, opłaty za usługi prawne lub doradcze, koszty biznesplanu itp. Zważywszy że wszystkie wydatki muszą zostać poniesione w okresie realizacji (tj. kredyt musiałyby być zarówno wypłacony, jak i spłacony przed końcem tego okresu), ramy te nie są odpowiednie dla kredytu. Do celów uruchamiania lub przejścia działalności gospodarczej w EFG przewiduje się zamiast tego możliwość dotacji.

8.12. Pytanie: Czy pracownicy korzystający z mikrokredytów w ramach zindywidualizowanego pakietu środków z EFG mogą również otrzymać finansowanie za pośrednictwem innego unijnego systemu mikrokredytów?

Odpowiedź: W celu wykluczenia ryzyka podwójnego finansowania z instrumentów finansowych UE (art. 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie EFG), mikrokredyty przeznaczone dla inicjatyw dotyczących rozpoczynania działalności (tworzenia przedsiębiorstw), które otrzymują (współ-) finansowanie z dwóch źródeł UE musiałyby wspierać całkowicie odrębne aspekty przedsiębiorstwa typu start-up. Każdy przypadek jest inny, dlatego zdecydowanie zaleca się, aby państwa członkowskie zasięgnęły porady Komisji, zanim zaplanują skorzystanie z mikrokredytów w ramach więcej niż jednego instrumentu finansowego UE.

8.13. Pytanie: Czy we wniosku o wsparcie z EFG państwo członkowskie może oddzielić instrumenty, które mają być w pełni finansowane ze środków krajowych, od instrumentów, które mają być w pełni finansowane z EFG?

Odpowiedź: Nie. Państwa członkowskie muszą przedstawić zintegrowany pakiet instrumentów EFG i wnioskować o współfinansowanie całego pakietu z EFG. Należy opisać wszelkie instrumenty, które mają być sfinansowane w całości ze środków krajowych, ale nie należy ich uwzględniać w pakiecie przedkładanym w celu uzyskania wsparcia z EFG.

8.14. Pytanie: Czy wniosek o wsparcie z EFG może obejmować prywatne współfinansowanie?

Odpowiedź: Tak. W rozporządzeniu w sprawie EFG nie określono elementów wkładu państwa członkowskiego. Finansowanie prywatne, podobnie jak finansowanie publiczne nie może jednak obejmować wydatków wymaganych na mocy prawa krajowego lub układu zbiorowego. Współfinansowanie prywatne podlega ponadto takim samym wymogom w zakresie audytu i kontroli w ramach EFG, jak współfinansowanie publiczne. Państwo członkowskie pozostaje odpowiedzialne za współfinansowanie krajowe niezależnie od źródła pochodzenia tych środków.

8.15. Pytanie: Czy w okresie realizacji państwo członkowskie może dokonać realokacji kwot między pozycjami?

Odpowiedź: Tak, państwa członkowskie mogą w elastyczny sposób realokować kwoty między poszczególnymi pozycjami pakietu zgodnie z decyzją w sprawie finansowania, pod warunkiem że całkowita kwota budżetu określona w tej decyzji w sprawie finansowania nie zostanie przekroczona.

Jeżeli taka realokacja powoduje zwiększenie środków o więcej niż 20% w przypadku co najmniej jednej z określonych linii budżetowych (w załączniku do decyzji w sprawie finansowania), państwo członkowskie musi poinformować o tym Komisję z wyprzedzeniem i wyjaśnić każdą realokację.

Realokacja może nastąpić w ramach skoordynowanego pakietu zindywidualizowanych usług bądź w ramach realizowanych działań (takich jak przygotowywanie, zarządzanie, kontrola itp.), a nawet w obrębie tych dwóch szerokich kategorii, pod warunkiem że realokacja ta jest zgodna z zasadą należytego zarządzania finansami i zasadą proporcjonalności oraz przepisami rozporządzenia. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w odpowiedzi na pytania **8.2** i **8.5**.

Państwa członkowskie muszą w jasny sposób wytłumaczyć również w swoich sprawozdaniach końcowych realokację dokonaną w trakcie okresu realizacji.

8.16. Pytanie: Czy w trakcie realizacji można wprowadzić do budżetu nowe instrumenty?

Odpowiedź: W trakcie realizacji art. 17 ust. 4 rozporządzenia przewiduje, że państwo członkowskie może przedłożyć Komisji wniosek o zmianę instrumentów wymienionych w art. 7 ust. 2 lit. a) i b) przez dodanie innych środków kwalifikowalnych, pod warunkiem że zmiany te są należycie uzasadnione i całkowity budżet nie przekracza przyznanego wkładu finansowego. Komisja dokona oceny zaproponowanych zmian i, jeżeli wyrazi zgodę, dokona jego przyjęcia i powiadomi państwo członkowskie o zmianie decyzji w sprawie finansowania.

8.17. Pytanie: Co się stanie, jeżeli do końca etapu przedstawiania sprawozdań końcowych państwo członkowskie nie wykorzysta na pakiet instrumentów całej kwoty określonej we wniosku?

Odpowiedź: Zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia państwo członkowskie zostanie wezwane do zwrotu niewykorzystanych części płatności zaliczkowych przyznanego wkładu, jak określono w uzasadnieniu wydatków przedłożonym przez państwo członkowskie wraz ze sprawozdaniem końcowym.

8.18. Pytanie: Czy wkład z EFG może zostać częściowo lub w całości anulowany?

Odpowiedź: Jeżeli po przeprowadzeniu niezbędnych weryfikacji Komisja stwierdza, że państwo członkowskie nie spełniło obowiązków określonych w decyzji w sprawie finansowania lub obowiązków wynikających z art. 23, Komisja poprosi takie państwo członkowskie skomentowanie tego faktu. W przypadku braku porozumienia Komisja przyjmie skierowaną do państwa członkowskiego decyzję w sprawie finansowania, w której przedstawi swoje obliczenia i zażąda od państwa członkowskiego zwrotu całości lub części wkładu.

8.19. Pytanie: Czy do współfinansowania z EFG kwalifikują się sprzęty używane jako urządzenia szkoleniowe, takie jak laptopy, projektory wideo lub aparaty fotograficzne?

Odpowiedź: Do współfinansowania z EFG kwalifikują się wyłącznie koszty amortyzacji poniesione w trakcie realizacji danego projektu objętego EFG.

Wyposażenie wykorzystywane jako urządzenia szkoleniowe dla jednego lub większej liczby współfinansowanych przez EFG instrumentów, np. laptopy, projektory wideo lub aparaty fotograficzne, można uznać za bezpośrednio związane z realizacją danego

instrumentu. Pod warunkiem że sprzęt jest odpisywany zgodnie z krajowymi przepisami podatkowymi i zasadami rachunkowości, część amortyzacji sprzętu, która odpowiada okresowi użycia związanemu z EFG, może być pokryta z rachunków EFG. Ścieżki audytu muszą być jasne i prawidłowo udokumentowane.

Przykład: Cena zakupu danego produktu wykorzystywanego jako urządzenie szkoleniowe wynosi 800 EUR, a okres amortyzacji tej pozycji zgodnie z przepisami krajowymi wynosi cztery lata (tj. miesięczna amortyzacja: 800 euro / 48 miesięcy = 16,7 euro). W przypadku gdy urządzenie szkoleniowe zostało wykorzystane na przynajmniej jedno działanie szkoleniowe w ramach EFG w okresie 20 miesięcy, w takim razie 16,7 euro x 20 miesięcy = 334 euro, którą to sumę można pokryć z rachunków EFG.

8.20. Pytanie: Czy w państwie członkowskim, w którym kształcenie jest „bezpłatne”, można uwzględnić średni koszt edukacji na mieszkańca?

Odpowiedź: Jeżeli beneficjent EFG podejmuje studia wyższe, współfinansowanie z EFG może obejmować odpowiednie czesne, niezależnie od tego, czy takie czesne odpowiada całości lub części kosztów edukacji. Jeżeli kształcenie jest bezpłatne, wówczas nie ma żadnych kosztów czesnego, które mogłyby być objęte współfinansowaniem.

8.21. Pytanie: Czy do współfinansowania z EFG kwalifikują się instrumenty wdrożone poza UE lub poza państwem członkowskim, które złożyło wniosek o wsparcie z EFG?

Odpowiedź: Instrumenty są realizowane jak najbliżej kwalifikujących się beneficjentów, aby ułatwić zarówno udział w takich instrumentach, jak i zarządzanie nimi i ich kontrolę. Państwo członkowskie może jednak zdecydować się na realizację instrumentów w innym państwie członkowskim lub w państwie niebędącym członkiem UE, ponieważ w rozporządzeniu nie określono ograniczenia dotyczącego miejsca realizacji instrumentów.

Institucja zarządzająca musi ocenić dogodność realizacji instrumentów poza terytorium danego kraju, uwzględniając między innymi dodatkowe obciążenie w zakresie zarządzania danymi instrumentami i ich kontroli.

8.22. Pytanie: Czy do współfinansowania z EFG kwalifikują się instrumenty, których celem jest reintegracja zawodowa w innym państwie członkowskim lub w państwie niebędącym członkiem UE?

Odpowiedź: Instrumenty powinny odzwierciedlać przewidywane potrzeby lokalnego, regionalnego lub krajowego rynku pracy. W razie potrzeby można jednak wspierać mobilność zwolnionych pracowników, aby pomóc im w znalezieniu nowej pracy w innym miejscu.

8.23. Pytanie: Czy beneficjent, który otrzymuje wsparcie finansowe na rozpoczęcie własnej działalności, może również otrzymać na ten cel wsparcie finansowe z EFG?

Odpowiedź: Aby uniknąć podwójnego finansowania, z różnych źródeł nie można finansować tych samych wydatków. Na przykład beneficjent otrzymuje wkład z programu krajowego lub regionalnego na wsparcie nowej działalności gospodarczej oraz wsparcie z EFG w wysokości 20 000 euro na uruchamianie

działalności gospodarczej. Wkład z programu krajowego zostaje wykorzystany na pokrycie kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej, takich jak koszty rejestracji przedsiębiorstwa, honorarium doradcy prawnego/prawnika itp., natomiast wkład z EFG – na zakup sprzętu lub towarów itp.

Beneficjent musi zapewnić wyraźną ścieżkę audytu wskazującą, w jaki sposób wykorzystano poszczególne otrzymane kwoty.

W deklaracji wydatków EFG w ramach wkładu krajowego nie można uwzględnić kwot otrzymanych przez beneficjenta z innych źródeł krajowych.

8.24. Pytanie: Beneficjent otrzymuje wsparcie finansowe na rozpoczęcie własnej działalności z różnych źródeł. Czy w takiej sytuacji łączna otrzymana przez niego kwota może przekroczyć maksymalną kwotę 22 000 euro określoną w rozporządzeniu w sprawie EFG?

Odpowiedź: Maksymalna kwota 22 000 euro określona w rozporządzeniu w sprawie EFG w odniesieniu do inwestycji w przypadku działalności na własny rachunek dotyczy wyłącznie kwoty współfinansowania z EFG.

9. PROCEDURY I RAMY CZASOWE

9.1. Pytanie: W jaki sposób można złożyć wniosek o współfinansowanie z EFG?

Odpowiedź: Wniosek o wsparcie z EFG powinien być złożony za pośrednictwem [systemu SFC2021](#), gdzie znajduje się formularz zgłoszeniowy online. Proszę zwrócić się do osoby wyznaczonej do kontaktów w sprawie EFG w swoim państwie członkowskim, która to osoba ma prawo wypełnić i zatwierdzić ten formularz celem przedłożenia go Komisji.

9.2. Pytanie: Czy istnieje ostateczny termin złożenia wniosku?

Odpowiedź: Ostateczny termin, w którym można złożyć wniosek („termin”) oblicza się w następujący sposób (art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EFG):

- cztero- lub sześciomiesięczny okres odniesienia,
- plus 12 tygodni na przygotowanie wniosku.

Wnioski złożone po tym terminie nie są kwalifikowalne.

9.3. Pytanie: Jak dokładnie należy obliczać różne okresy, tj. miesiące i tygodnie przewidziane w rozporządzeniu w sprawie EFG, takie jak okres odniesienia, 12 tygodnie przed złożeniem wniosku, zakończenie fazy realizacji EFG lub data przedłożenia sprawozdania końcowego?

Odpowiedź: Okres **12 tygodni** na przygotowanie i złożenie wniosku (art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EFG) rozpoczyna się w ostatnim dniu 4- lub 6-miesięcznego okresu odniesienia i kończy się 12 tygodnie później tego samego dnia tygodnia. Przykład: jeśli ostatnim dniem okresu odniesienia jest **środa** 6.10.2021 r., ostatnim dniem składania wniosku jest **środa** 29.12.2021 r.

4- lub 6-miesięczny okres odniesienia (art. 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EFG) oblicza się od dnia do dnia – na przykład: od **6.06.2021 r.** do **6.10.2021 r.** Wyjątek: jeżeli

w danym miesiącu nie występuje taka data, na przykład: od 31.10.2021 r. do 28.02.2022 r. (zamiast 31.02).

Okres realizacji wynoszący **24 miesiące** od daty wejścia w życie decyzji w sprawie finansowania (art. 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EFG) obliczany jest od dnia do dnia – na przykład: data wejścia w życie decyzji w sprawie finansowania: 16.12.2021 r. – ostatni dzień okresu realizacji: 16.12.2023 r.

To samo odnosi się do okresu **7 miesięcy** (art. 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EFG), w którym państwa członkowskie muszą przedłożyć sprawozdania końcowe dotyczące realizacji – na przykład: ostatni dzień okresu realizacji 16.12.2023 r. oznacza, że ostatnim dniem na złożenie sprawozdania jest 16.07.2024 r.

Wyjątek: Jeżeli termin przypada na sobotę, niedzielę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin taki zostaje przesunięty na następny dzień roboczy.

Powyższe podejście do sposobu obliczania miesięcy i tygodni opiera się na [rozporządzeniu Rady \(EWG, Euratom\) nr 1182/71](#) z dnia 3 czerwca 1971 r.

9.4. Pytanie: Czy państwo członkowskie może dostarczyć dodatkowe informacje już po złożeniu wniosku o wsparcie z EFG?

Odpowiedź: Tak i przeważnie będzie zachodzić taka potrzeba. Po złożeniu wniosku Komisja ma dziesięć dni roboczych², w czasie których może zadawać dodatkowe pytania dotyczące wszelkich niejasnych jeszcze kwestii we wniosku (art. 8 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFG). Państwo członkowskie ma 15 dni roboczych na udzielenie odpowiedzi (art. 8 ust. 5). Po tym terminie Komisja dokonuje oceny wniosku w oparciu o otrzymane informacje.

Termin 15 dni roboczych na udzielenie odpowiedzi przez państwo członkowskie można przedłużyć o kolejne 10 dni (art. 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie EFG), jeżeli państwo członkowskie prześle Komisji wniosek, wyjaśniając, dlaczego potrzebuje więcej czasu.

9.5. Pytanie: Ile czasu upływa od złożenia wniosku o wsparcie z EFG do wejścia w życie decyzji w sprawie finansowania?

Odpowiedź: Normalny harmonogram przedstawia się następująco:

Przed złożeniem wniosku

- 4- lub 6-miesięczny okres odniesienia, kiedy państwo członkowskie liczy zwolnienia.
- 12 tygodni, podczas których państwo członkowskie przygotowuje i składa wniosek.

Po złożeniu wniosku

- 10 dni roboczych, podczas których Komisja gromadzi brakujące informacje.
- 15 dni roboczych, podczas których państwo członkowskie dostarcza brakujące informacje.
- 50 dni roboczych, podczas których Komisja przygotowuje i przyjmuje wniosek w sprawie decyzji

W rzadkich przypadkach terminy te mogą zostać przedłużone:

² Dni ustawowo wolne od pracy w przypadku Komisji Europejskiej w latach [2021](#), [2022](#) i [2023](#)

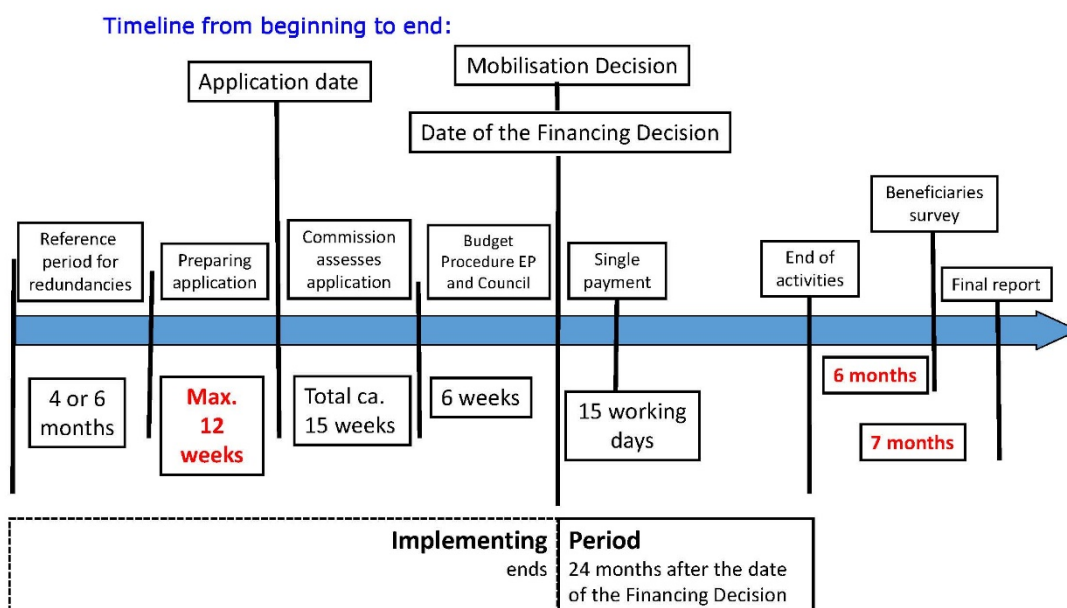
- jeżeli niezbędne jest tłumaczenie wniosku, termin zacznie biec dopiero po zakończeniu tłumaczenia;
- jeżeli w terminie 15 dni roboczych państwo członkowskie napotyka należycie uzasadnione trudności w odpowiedzi na pytania Komisji, może zwrócić się o przedłużenie tego terminu o kolejne 10 dni roboczych;
- w przypadku gdy Komisja wyjątkowo nie jest w stanie ukończyć swej oceny w terminie 50 dni roboczych, musi poinformować o tym zainteresowane państwo członkowskie i wyjaśnić przyczyny opóźnienia oraz wyznaczyć nowy termin zakończenia oceny. Nowy termin musi zostać wyznaczony w ciągu 20 dni roboczych od pierwotnego terminu;
- jeżeli środki finansowe są niewystarczające w danym roku (tj. jeżeli dostępne środki na zobowiązania w odniesieniu do EFG nie wystarczają na pokrycie kwoty pomocy zgodnie z wnioskiem Komisji), przyjęcie wniosku może zostać przetożone do czasu, gdy środki na zobowiązania będą dostępne w następnym roku.

Komisja ocenia wnioski i proponuje władzy budżetowej (Parlamentowi Europejskiemu i Radzie) przyjęcie decyzji o uruchomieniu środków z EFG. Władza budżetowa ma sześć tygodni na zatwierdzenie lub odrzucenie odpowiedniego finansowania.

Po powiadomieniu Komisji przez władzę budżetową, że uruchomienie EFG zostało zatwierdzone, decyzja w sprawie finansowania wchodzi w życie i Komisja wypłaca państwu członkowskiemu wkład finansowy w formie jednej płatności zaliczkowej w wysokości 100%, co do zasady w ciągu 15 dni roboczych.

Cały proces, od złożenia wniosku do płatności, trwa około 24 tygodni.

Ramy czasowe

9.6. Pytanie: W jaki sposób państwo członkowskie jest informowane o terminach i obowiązkach po zatwierdzeniu wniosku?

Odpowiedź: Decyzja Komisji o udzieleniu państwu członkowskiemu wkładu finansowego (decyzja w sprawie finansowania) jest przesyłana do stałego przedstawiciela danego państwa członkowskiego przy UE. Decyzja w sprawie finansowania określa terminy realizacji, sprawozdawczości i oceny oraz szacunkowy budżet na planowane instrumenty, a także szacunkową liczbę uczestników.

Niezmiernie ważne jest, by państwo członkowskie spełniało wszystkie warunki określone w rozporządzeniu oraz te, o których mowa w decyzji w sprawie finansowania. Państwo członkowskie powinno bardzo uważnie się z nimi zapoznać oraz, w przypadku jakichkolwiek błędów w decyzji w sprawie finansowania, niezwłocznie skontaktować się z Komisją, występując o ich korektę.

Komisja osobno poinformuje o dacie wejścia w życie decyzji.

9.7. Pytanie: Jak wygląda procedura wyznaczania ekspertów, z którymi Komisja musi się skonsultować przed przyjęciem aktu delegowanego?

Odpowiedź: [Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa](#) stanowi, że to państwo członkowskie podejmuje decyzję o wyborze ekspertów biorących udział w konsultacjach w jego imieniu, nie określając formalnie procedury powoływania takich ekspertów. W związku z tym to państwo członkowskie decyduje o sposobie wyznaczania ekspertów.

9.8. Pytanie: Czy komitet ustanowiony zgodnie z art. 26 rozporządzenia w sprawie EFG ma taki sam skład jak grupa ekspertów, z którą Komisja musi się skonsultować przed przyjęciem aktu delegowanego?

Odpowiedź: Komitet, który wspomaga Komisję (art. 26), złożony jest z przedstawicieli państw członkowskich, pod przewodnictwem przedstawiciela Komisji. To państwo członkowskie decyduje o sposobie wyznaczania członków komitetu.

Państwo członkowskie może wybrać, czy chce być reprezentowane przez różne osoby, czy przez tę samą osobę: jako członka komitetu w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011, jako eksperta, z którym Komisja konsultuje się przed przyjęciem aktu delegowanego, oraz jako osobę kontaktową ds. EFG.

10. DOSTARCZANIE I UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI

10.1. Pytanie: Jakich działań komunikacyjnych oczekuje się od państw członkowskich?

Odpowiedź: Art. 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EFG określa, kto powinien być informowany o finansowaniu unijnym, i stanowi, że zainteresowane państwo członkowskie musi dostarczyć informacje dotyczące EFG i instrumentów z niego współfinansowanych, zapewniając wyeksponowanie i podkreślenie wkładu z EFG. Wybór odpowiednich działań komunikacyjnych, które są zgodne pod kątem szczególnych cech danego kraju, należy do państwa członkowskiego.

Dobrym przykładem działania w zakresie komunikacji jest stworzenie strony internetowej, ponieważ w jednym narzędziu zebrane są wszystkie informacje skierowane do zainteresowanych pracowników, partnerów społecznych, mediów i ogółu społeczeństwa. Informowanie beneficjentów o współfinansowaniu z UE podczas zbiorowych lub dwustronnych sesji informacyjnych również jest mile widzianą praktyką i dobrą okazją do ogłoszenia, że na koniec okresu realizacji rozpocznie się przeprowadzanie ankiety dla beneficjentów. Komisja zachęca także do korzystania z mediów społecznościowych, rozpowszechniania materiałów, takich jak plakaty, nagrania wideo, ulotki itp., oraz rozpowszechniania materiałów prasowych.

Materiały związane z komunikacją i eksponowaniem opracowane ogólnie w odniesieniu do EFG i konkretnie w odniesieniu do danego przypadku, powinny być nieodpłatne, a Unii należy udzielić niewyłącznej i nieodwołalnej licencji na korzystanie z tych materiałów. Materiały te będą udostępniane na wniosek instytucjom, organom i agencjom Unii.

Państwo członkowskie może podjąć decyzję o zwołaniu konferencji, na przykład pod koniec okresu realizacji projektu w ramach EFG, w celu podniesienia świadomości w zakresie EFG i wyników zastosowanych instrumentów. Zasięg konferencji może być różny, od lokalnego do międzynarodowego, ale w każdym razie powinna ona wiązać się z przekazem medialnym.

Koszty działań informacyjnych i materiałów promocyjnych mogą zostać pokryte z budżetu współfinansowanego przez EFG w ramach wydatków administracyjnych. Pytania **8.2** i **8.5** zawierają dodatkowe informacje na temat odpowiedniego budżetu.

Aby zapoznać się z konsekwencjami niedostatecznego przestrzegania wymogów w zakresie komunikacji, zob. pytanie **8.4**.

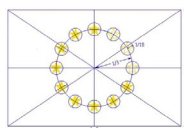
10.2. Pytanie: Czy o pomocy z EFG wystarczy poinformować w miejscu, w którym stosowane są instrumenty finansowane z EFG?

Odpowiedź: Nie. Umieszczenie znaku z flagą europejską i oświadczeniem „współfinansowano przez UNIĘ EUROPEJSKĄ”³, jeżeli wszyscy pracownicy korzystają z tego samego miejsca, jest istotne, ale – w zależności od okoliczności – oczekuje się również podejmowania różnych innych działań. Pracowników należy w miarę możliwości informować indywidualnie. Wszystkie materiały informacyjne, takie jak literatura, broszury czy plakaty, powinny zawierać flagę europejską i oświadczenie. Ważne jest zamieszczenie informacji o wsparciu z EFG na odpowiedniej stronie internetowej. Organy państw członkowskich powinny komunikować się z prasą, zapewnić relację telewizyjną, zwoływać spotkania z partnerami społecznymi, zorganizować konferencję itp. Budżet zaproponowany na takie działania powinien uwzględniać te potrzeby. W trakcie wizyt audytowych zostanie sprawdzone, czy wsparcie ze środków EFG zostało dobrze nagłośnione.

10.3. Pytanie: Czy możliwe jest przeprowadzenie oceny (badania skutków finansowanych środków) z wkładu finansowego z EFG zgodnie z art. 7 ust. 5?

Odpowiedź: Tak, jest to możliwe i pożądane przez Komisję. Budżet na takie badanie musi być zawarty we wniosku, a wyniki muszą zostać podane w sprawozdaniu końcowym przesyłanym Komisji.

³ Do podkreślenia wsparcia ze strony Unii można wykorzystać jedynie flagę europejską.

Flaga europejska jest umieszczana w widocznym miejscu na wszystkich materiałach związanych z komunikacją (takich jak produkty drukowane lub cyfrowe, strony internetowe i ich mobilne wersje) odnoszących się do realizacji interwencji, przeznaczonych dla ogółu odbiorców lub dla uczestników.

Oświadczenie „współfinansowano przez UNIĘ EUROPEJSKĄ” musi być zawsze zapisywane w całości i umieszczane obok flagi. Nie można go zmieniać ani łączyć z żadnymi innymi elementami graficznymi ani tekstami.

Tylko czcionki: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana, Ubuntu mogą być wykorzystane w oświadczeniu. Nie stosuje się kursywy, odmian podkreślonych ani efektów czcionki.

Żaden tekst nie może w jakikolwiek sposób kolidować z flagą europejską. Należy zastosować czcionkę w rozmiarze proporcjonalnym do rozmiaru flagi. Czcionka musi mieć kolor niebieski odbity (Pantone Reflex Blue), czarny lub biały, w zależności od tła.

Flagi europejskiej nie można zmieniać ani łączyć z żadnym innym elementem graficznym ani tekstem. Jeżeli umieszczone są też inne znaki graficzne, nie mogą być większe niż flaga.

Proszę zapoznać się z [Wytocznymi dotyczącymi prawidłowego wykorzystania symbolu UE \(flagi\) w kontekście programów unijnych](#).

Te dwa elementy wizualne ([flaga + oświadczenie o finansowaniu](#)) można pobrać [tutaj](#).

10.4. Pytanie: Zgodnie z art. 7 ust. 5 działania w zakresie zarządzania i kontroli można finansować z pakietu EFG. Jakie mogą być konkretne przykłady takich instrumentów?

Odpowiedź: Zarządzanie obejmuje realizację programu, ogólny nadzór, ustalanie wytycznych, dopilnowywanie, aby pomoc trafiła do właściwych osób i aby zastosowano przewidziane instrumenty. Zarządzanie obejmuje czynności na poziomie ministerstwa aż po czynności na poziomie organów, które wykonują działania.

Kontrola to sprawdzenie, czy system zarządzania funkcjonuje w odpowiedni sposób, w tym ustanowienie wszystkich niezbędnych procedur audytu i przeprowadzenie wymaganych czynności w ramach audytu, również od poziomu ministerstwa aż po organy realizujące działania.

11. ZARZĄDZANIE, AUDYT I OCENA

11.1. Pytanie: Czy system zarządzania i kontroli EFG powinien być taki sam jak w przypadku funduszy strukturalnych?

Odpowiedź: Chociaż to do państw członkowskich należy decyzja, w jaki sposób zarządzać EFG, wykorzystanie instytucji zarządzających funduszami strukturalnymi może z kilku powodów okazać się dla nich korzystne:

- (1) państwo członkowskie nie może ubiegać się często o wsparcie z EFG; w związku z tym utworzenie odrębnej struktury może nie być konieczne;
- (2) z uwagi na fakt, że państwo członkowskie musi zapewnić komplementarność EFS+ i EFG, sytuacja, w której instytucja zarządzająca EFS+ jest również odpowiedzialna za EFG lub jeśli istnieje ścisły związek między nimi, może być dla niego korzystna;
- (3) jeśli system zarządzania i kontroli jest wspólny, wyniki audytu systemów EFS mogą być wykorzystywane również do celów EFG.

Nawet jeżeli stosuje się system EFS+, sensowne jest dostosowanie systemu do (o wiele prostszych) potrzeb EFG. Niezależnie od tego, jaki system państwo członkowskie zdecyduje się zastosować, musi to zostać opisane w jego wniosku o dofinansowanie z EFG.

11.2. Pytanie: Czy państwa członkowskie mogą stosować do EFG inny system audytu niż system opracowany dla EFS+?

Odpowiedź: Tak. Państwa członkowskie powinny upewnić się, że ich ustalenia dotyczące audytu są odpowiednie i przejrzyste. Komisja może na wniosek udzielić porad.

11.3. Pytanie: Jaki jest cel ankiety dla beneficjentów zgodnie z art. 22 ust. 4?

Odpowiedź: Ankieta dla beneficjentów ma na celu gromadzenia danych albo na temat postrzeganej zmiany w zakresie szans beneficjentów na zatrudnienie, albo – w przypadku beneficjentów, którzy już znaleźli zatrudnienie – danych na temat jakości znalezionej umowy, takich jak zmiany dotyczące czasu pracy, rodzaju umowy

o pracę (pełny/niepełny wymiar czasu pracy; umowa na czas określony/nieokreślony), poziomu odpowiedzialności lub zmiany poziomu wynagrodzenia w porównaniu z poprzednim zatrudnieniem oraz sektora.

Ankiety dla beneficjentów przyczynią się do lepszego zrozumienia wartości dodanej wynikającej z działań w ramach EFG, a tym samym będą zasadniczym narzędziem dalszego rozwoju funduszu.

Informacje są przedstawiane w podziale na płeć, grupę wiekową, poziom wykształcenia i poziom doświadczenia zawodowego.

11.4. Pytanie: Jaką rolę odgrywają państwa członkowskie przy przeprowadzaniu ankiety dla beneficjentów?

Odpowiedź: Ankieta dla beneficjentów zostanie przeprowadzona w szóstym miesiącu po zakończeniu okresu realizacji każdej interwencji w celu gromadzenia danych i ułatwienia przyszłych ewaluacji. Ankieta powinna być otwarta dla uczestników przez co najmniej 4 tygodnie.

Państwa członkowskie zachęcają beneficjentów do uczestnictwa, wysyłając im zaproszenie do udziału oraz co najmniej jedno przypomnienie. Informując o możliwości otrzymania wsparcia z EFG, państwa członkowskie powinny również poinformować beneficjentów, że na koniec okresu realizacji zostanie przeprowadzona ankieta. Państwa członkowskie muszą zgłaszać Komisji starania podjęte w celu dotarcia do beneficjentów.

Aby zapewnić porównywalność poszczególnych przypadków, Komisja opracowuje – w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi – wzór ankiety dla beneficjentów i zapewnia jej tłumaczenie na wszystkie języki UE. Komisja ustala również sposób i termin przeprowadzenia ankiety.

11.5. Pytanie: Jaką rolę odgrywają państwa członkowskie przy przeprowadzaniu ewaluacji EFG.

Odpowiedź: Rozporządzenie w sprawie EFG przewiduje ewaluację śródkresową przeprowadzaną do dnia 30 czerwca 2025 r. oraz ewaluację *ex post* przeprowadzaną do dnia 31 grudnia 2029 r. Obie ewaluacje muszą obejmować odpowiednie statystyki dotyczące wkładów finansowych, w podziale na sektory i państwa członkowskie. Komisja będzie również gromadzić i analizować wskaźniki, które państwa członkowskie muszą dostarczyć wraz ze sprawozdaniem końcowym, oraz wyniki ankiet dla beneficjentów, a także wykorzystywać je do celów ewaluacji.

Oceny przeprowadza Komisja z pomocą ekspertów zewnętrznych, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. Jakość sprawozdań końcowych ma bezpośredni wpływ na wynik pracy ekspertów.

Państwa członkowskie są proszone o dostarczenie podmiotom dokonującym oceny wykazu pracowników objętych pomocą z EFG przygotowanego pod koniec 24-miesięcznego okresu realizacji, tak aby można się było skontaktować z tymi pracownikami. Państwa członkowskie mogą zostać wezwane do przekazania innych istotnych informacji, a ich przedstawiciele poproszeni o uczestnictwo w organizowanych przez Komisję spotkaniach w sprawach technicznych.

11.6. Pytanie: Co oznacza komplementarność?

Odpowiedź: Komplementarność można rozumieć jako „unikanie podwójnego finansowania” oraz jako „połączenie dostępnych zasobów”.

Aby uniknąć podwójnego finansowania, jeden i ten sam instrument nie może być finansowany z dwóch funduszy UE lub większej ich liczby. W tym celu wydatki z EFG muszą być osobno wykazane w systemie informacyjnym państwa członkowskiego.

Możliwe jest jednak, aby pakiet instrumentów był finansowany z różnych zasobów, tj. niektóre z instrumentów w ramach pakietu mogą być współfinansowane z EFS+, podczas gdy inne są finansowane wyłącznie z zasobów krajowych lub współfinansowane z EFG.

We wniosku należy opisać pakiet instrumentów, które zostaną zaoferowane zwolnianym pracownikom, oraz odpowiednio wskazać źródła (współ-) finansowania.

Ponadto, zgodnie z unijnymi ramami jakości na rzecz przewidywania zmian i restrukturyzacji, w art. 20 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie EFG wymaga się wskazania w miarę możliwości komplementarności instrumentów EFG z instrumentami finansowanymi w ramach innych programów unijnych lub krajowych.

12. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ZAMKNIĘCIE

12.1. Pytanie: Kiedy należy wystąpić Komisji sprawozdanie końcowe?

Odpowiedź: Sprawozdanie końcowe (art. 20 rozporządzenia w sprawie EFG) musi zostać przekazane Komisji najpóźniej siedem miesięcy po zakończeniu okresu realizacji. Termin złożenia sprawozdania końcowego jest określony w decyzji Komisji w sprawie finansowania.

Jeżeli państwa członkowskie decydują się na zakończenie świadczenia pakietu zindywidualizowanych usług przed upływem 24 miesięcy od daty złożenia wniosku o niego, nie ma to wpływu na termin złożenia sprawozdania końcowego.

12.2. Pytanie: Jakie informacje należy zamieścić w sprawozdaniu końcowym i jakie są formalne wymogi?

Odpowiedź: Art. 20 rozporządzenia EFG stanowi, że sprawozdanie końcowe powinno zawierać szczegółowe informacje na temat wykorzystania wkładu finansowego. Sprawozdanie końcowe musi zawierać wszystkie elementy wymienione w art. 20 wraz z opinią audytową, o której mowa w art. 23 ust. 3, i zostać zatwierdzone przez urzędnika upoważnionego do przekazania takiego sprawozdania w imieniu państwa członkowskiego. Może to być urzędnik, który złożył wniosek lub inny urzędnik wyznaczony przez władze państwa członkowskiego.

Sprawozdanie końcowe należy złożyć za pomocą systemu [SFC2021](#) najpóźniej do daty ustanowionej w rozporządzeniu w sprawie EFG, o której mowa w decyzji w sprawie finansowania danego przypadku.

12.3. Pytanie: Jakie są zasady odnośnie do oświadczenia uzasadniającego wydatki finansowane z EFG (art. 20 ust. 1 lit. e)?

Odpowiedź: Jak określono w art. 20 ust. 1 lit. e) rozporządzenia w sprawie EFG, „oświadczenie uzasadniające wydatki” stanowi nieodłączną część sprawozdania

końcowego. Państwa członkowskie powinny korzystać ze wzoru dostępnego w ramach wzoru sprawozdania końcowego w [SFC2021](#).

Zatwierdzając oświadczenie, wyznaczony organ poświadcza, że operacje były realizowane zgodnie z mającymi zastosowanie unijnymi i krajowymi przepisami, z przepisami rozporządzenia w sprawie EFG i decyzji w sprawie finansowania EFG. Organ ten poświadcza, że wszystkie transakcje związane z wkładem z EFG są zgodne z prawem, że wszystkie wydatki ujęte w „zestawieniu wydatków” są zgodne z kryteriami kwalifikowalności wydatków określonymi w rozporządzeniu w sprawie EFG i że koszty z nimi związane zostały faktycznie poniesione.

12.4. Pytanie: Czy niedostarczenie opinii audytowej do sprawozdania końcowego wiąże się z konsekwencjami?

Odpowiedź: Opinia audytowa jest integralną częścią sprawozdania końcowego i musi być przekazana wraz z nim. Miesięczne lub roczne opóźnienia w dostarczeniu opinii audytowej będą budzić wątpliwości co do skuteczności rozwiązań w zakresie kontroli ustanowionych w celu zapewnienia prawidłowego i efektywnego wykorzystania funduszy UE zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Istnienie sprawnie funkcjonującego systemu kontroli jest jednym z elementów branych pod uwagę przez Komisję przy ocenianiu wniosku. Wątpliwości co do istniejącego systemu kontroli mogą utrudnić wydanie pozytywnej oceny nowego wniosku.

12.5. Pytanie: Jakie informacje mają być dostępne po zakończeniu danego przypadku?

Odpowiedź: Art. 23 ust.8 rozporządzenia w sprawie EFG stanowi, że państwa członkowskie muszą zapewnić, aby wszystkie dokumenty potwierdzające dotyczące poniesionych wydatków były dostępne dla Komisji i Trybunału Obrachunkowego przez trzy lata po zamknięciu wkładów finansowych z EFG. Państwa członkowskie mogą przechowywać taką dokumentację w formie elektronicznej.

Nie należy mylić pisma zamykającego z pismem o zbliżającym się zamknięciu. Pismo o zbliżającym się zamknięciu wysyłane jest wkrótce po otrzymaniu sprawozdania końcowego i stanowi dokument potwierdzający na potrzeby zwrotu niewykorzystanego wkładu.

12.6. Pytanie: W jaki sposób Komisja zamyka wniosek o dofinansowanie z EFG?

Odpowiedź: Po otrzymaniu sprawozdania końcowego i deklaracji uzasadniającej wydatki Komisja zwraca się do państwa członkowskiego o zwrot niewykorzystanych środków zgłoszonych przez państwo członkowskie w deklaracji uzasadniającej wydatki. Do tego celu służy pismo o zbliżającym się zamknięciu.

Komisja może również zwrócić się do państwa członkowskiego o przedstawienie dalszych informacji i wyjaśnień dotyczących sprawozdania i deklaracji. Po otrzymaniu wszelkich niezbędnych informacji, do których zalicza się opinia niezależnego organu audytowego, Komisja zamyka wkład finansowy w ciągu sześciu miesięcy. Odbywa się to w drodze oficjalnego pisma (zwanego „pismem zamykającym”). Data wystosowania pisma zamykającego jest początkiem trzyletniego okresu, w którym należy zapewnić dostępność wszystkich dokumentów potwierdzających.

